

bb 99. amadeus webersinke hangversenye

t fe/hné-lm la

1969. február 13.

amadeus webersinke, a neves ndk-beli zongoraművész, csütörtökön este nagyszerű hangversenyt adott az ndk budapesti kulturközpontjában. műsorán eisler, schubert bach és ravel művei szerepeltek./mt1/

20.40/lm

- 70 -

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső

1969. február 14.

bb. 1. több mint 42 000 gépkocsitulajdonos a fővárosban - három százezer név a budapesti „adókataszterben,”

i hi/gg/zs/gy/la

1969. február 14.

az adófizetésre kötelezett budapesti lakosok száma meghalja a háromezretet - a fővárosi tanács pénzügyi osztályának legújabb jelentése szerint. a legtöbben - 145 000-en - háztulajdonuk után fizetnek adót, a másik nagy adózó csoport a gépjármű tulajdonosoké. a budapesti pénzügyi hatóságok nyilvántartásában ugyanis 42 200 személygépkocsi, több mint 16 000 motorkerékpár, s körülbelül 1 500 tehergépkocsi és egyéb jármű - vontató, autóbusz, stb. - szerepel. általában a magánszemélyek és a ktsz-ek gépjárműveit adóztatják, az állami vállalatok és társadalmi szervek gépjárművei adómentesek. az adók között vannak a lakbérpótlékot is, amit budapesten kereken 22 000-e fizetnek.

az adóköteles tevékenységet folytató kisiparosok száma mintegy 16 000, azonban közülük háromezren mentesek az adó alól. ugyanis a 65 éven felüli férfi, illetőleg a 60 éven felüli nő, továbbá a 100 százalékos csökkent munkaképességű kisiparos, ha szolgáltató vagy javítóipari tevékenységből származó jövedelmén kívül más adóköteles bevétellel nem rendelkezik, az őt támogató, segítő családtagja sincs, nem fizet adót. ez az év január elsejétől a kedvezmény bővült annyiban, hogy a segítő családtag bármilyen életkorú - tehát 60 éven aluli is lehet. az adófizető magánkereskedők száma 2 500. a pénzügyi hatóságok megállapítása szerint egyébként az adófizetési készség kielégítő. ez jellemzi az 1968. évi adóbefizetéseket is, mert a korábbi hátralék tovább csökkent.

/folyt. köv./

Ad

- 1 -

bb. 1. / több mint.... 1. folyt./ gy

amint a fővárosi tanácsnál elmondták, az adóztatás egyszerűsítése érdekében számos új jogszabály látott napvilágot az utóbbi időszakban, s a fővárosi tanács a maga részéről is több hasonló intézkedést tett. Ilyen például az adókiivetéshez elengedhetetlen adatszolgáltatások központi megszervezése. az adóapparátus munkáját nagyban megkönnyíti a gépkönyvelési rendszer bevezetése is. az illetékkiszabási hivatalnál és az adóztatás szempontjából két legjelentősebb kerületben - a belvárosban és a józsefvárosban - már ilyen módszerrel dolgoznak, s ezt a lehetőségekhez képest tovább akarják fejleszteni./mt1/

..

bb. 2. Irodalmi ösztöndíjat alapított a Kisz

1 d1/gg/zs/gy/la

1969. február 14.

a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok életét ábrázoló új elbeszélések, kisregények, irodalmi riportok, rádió és tv játékok megírásának ösztönzésére vállalkozott a kommunista ifjúsági szövetség. Irodalmi ösztöndíjat alapított azoknak az íróknak a számára, akik késznek mutatkoztak arra, hogy új műveikben ezzel a témával foglalkoznak. összesen 31-en pályáztak meg s a papírra vetett vázlatok elbírálása után 11-en nyerték el az ösztöndíjat.

az újdonsült ösztöndíjasok két hónapig 2 000 - 2 000 forintos juttatásban részesülnek. ezenkívül, ha nagyobb lélegzetű a tervezett munka - az írószövetség véleménye alapján - további két hónapig élvezhetik a Kisz támogatását. az ösztöndíjak kiadásáról szóló megállapodásokat szombaton az ifjúság szállójában ünnepélyesen írják alá./mt1/

..

- 2 -

bb. 3. orgonahangverseny, szépségkirálynő-választás, vizikarne-
vál az első „mosonmagyaróvári és szigetközi napok”,
programjában

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 14.

az idén a vadregényes szigetköz is bekapcsolódik a hazai idegenforgalmi rendezvényekbe. a hegyeshalomnál és rajkánál érkező turisták eddig csak áthaladtak mosonmagyaróváron és a szigetköz mellett, a táj szépsége és nevezetességei azonban rejtve maradtak előlük.

az illetékes szervek - miután felmérték a lehetőségeket - az idén első ízben rendezik meg a „mosonmagyaróvári és szigetközi napok”, -at. a május 21-től június 14-ig tartó eseménysorozat programját már el is készítették. erre az időpontra a városban hét kiállítás nyílik, amelyek egyebek között bemutatják a helyi képzőművészek alkotásait, szigetköz és hang-ság folklór- és régészeti emlékeit. a zenekedvelők számára orgonahangversenyt rendeznek a 13. században épült híres lósbényi templomban, a mosonmagyaróvári várban pedig a győri városi tanács zenekara ad hangversenyt. az agrártudományi főiskola dísztermében a győri filharmónikus zenekar lép fel. meghívták erre az időre vendégszereplésre a győri Kisfaludy színházat és a dura művészegyüttest is. a „mosonmagyaróvári és szigetközi napok”, alkalmából mosonmagyaróvárott tartja háromnapos ülését az országos magyar bányászati és kohászati egyesület és a szilikátipari tudományos egyesület, s itt tartják ugyancsak háromnapos szimpóziumukat a reumatológusok is.

a háromhetes program során autóbussz-kirándulásokat szerveznek a szigetközben, ahol nemcsak a különféle látványosságok, hanem a helyi ételspecialisták is vonzzák a látogatókat. első ízben megválasztják a „szigetköz szépét”, is.

a sportrendezvények közül a mosonmagyaróvári lovasiskola bemutatói emelkednek ki. június 14-én színpompás vizikarneválal fejeződik be az érdekes eseménysorozat./mt1/

..

- 3 -

bb. 4. víz- és gázcsőáthelyezéssel megkezdik az építkezést az
eörs vezér téren

1 hbj/j/1e/gy/La

1969. február 14.

a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága kiadta az engedélyt az eörs vezér téri gyalogos aluljáró építésének előkészítésére. így a vízművek és a gázművek még ebben a hónapban megkezdik a csőrendszer áthelyezését a téren, illetve a nagy lajos király utja-kerepesi ut - fehér ut kereszteződésében.

az eörs vezér téren - mint ismeretes - 89 millió forintos költséggel gyalogos-aluljáró épül. a villamos-, az autóbussz- és a bhv-végállomásokról a metro végállomásáig a forgalmi csomópont alatt gyalogos-aluljáró húzódik majd, amelybe a tér különböző részeire kerülő lejáratok torkoltnak. a tervek szerint az eörs vezér téri gyalogos-aluljárót 1970. április 4-én - a metro üzembehelyezésével egyszerre - adják át; a ténnyezést és egyéb munkálatokat 1971 végére fejezik be.
/mti/

..

bb. 7. megszüntetik az egészségtelen lakásokat pest megyében

Vid-gö/kz/ká/gy/La

1969. február 14.

Pest megyében 597 olyan lakást tartanak nyilván, amelyek nem felelnek meg a szociális és egészségügyi követelményeknek. többségük a fővároshoz közeli községekben, az ugynevezett agglomerációs övezetben van. a budai járás hat községében például 276 ilyen lakást találtak. az egészségtelen otthonok megszüntetésére tervet készített a megyei tanács. az 1974-ig megvalósuló programban először a budapest-környéki településeken oldják meg a helyzetet. az elképzelések szerint állami erőből 391 lakást építenek a felszámolásra kerülők pótlására, a többi lakástulajdonost pedig kamatmentes hitellel segítik új otthonuk felépítéséhez.
/mti/

..

- 4 -

bb. 5. március 13-16: szinkron-filmszemle debrecenben

1 pr/gk/zs/gy/La

1969. február 14.

március 13. és 16. között rendezik meg debrecenben a hagyományos, sorrendben már a 6. magyar szinkron-filmszemlét. az előzetes selejtezők módszerén az idén változtattak: nem ült össze először, a szinkron-stábok maguk döntötték el, hogy milyen filmeknek adnak debreceni rajtengedélyt. a produkciók két kategóriában versenyeznek majd, külön bírálják el a mozikban, illetve a televízióban bemutatott alkotásokat. a mozifilmek közül a „kortársaink”, című szovjet, a „reggel”, című jugoszláv, a „mint a bagoly nappal”, című olasz, a „nem félünk a farkastól”, című amerikai és a „tíz kicsi indián”, című angol film került a döntőbe.

a tíz televíziós film: szerezzünk mercet /angol/, én, én, és a többiek /olasz/, élő korbács /csehszlovák/, otello /nszk/, marie tudor /nszk/, fekete péntek /nszk/, a flinstone-család /angol/, kokott rt. /angol/, monty /angol/, phaedra /nszk/. a négy utolsó film szinkronmunkálatai egyébként a televízió stúdióban készültek, s így várhatóan cégverseny is kialakul majd a többi filmet magyarító pannónia stúdióval.

a versenyfilmeknek egy-egy idegennyelvű részlete s a teljes magyar nyelvű változata pereg majd a zsűri előtt, s a neves szakemberekből álló bíráló bizottság a látottak, s főként a hallottak alapján itéli oda a filmek valamelyikének a leg-sikerültebb szinkron, illetőleg a legjobb színészi alakítás díját. idén külön nagydíjat ajánlott fel a rendező város, debrecen is. a szűkebb értelemben vett szemleprogram mellett több érdekes esemény is helyet kapott a négynapos műsorban. a zsűri tagjainak és a filmek alkotóinak részvételével például vitát rendeznek a szinkronizálás időszerű problémáiról, s úgy tervezik, hogy az eszmecsere tapasztalatait majd kötetbe gyűjtve, könyvalakban is kiadják. meghívták a szemlére több népi demokratikus ország szinkronstúdióinak képviselőit, s kérték: hozzanak magukkal egy-egy részletet azokból a magyar filmekből, amelyeknek dialógusait saját nyelvükre fordították.
/mti/

..

- 5 -

bb. 6. hóláncok thália „szekerén,, - uton a déryné színház falujáró autóbuszai

1 pr/gk/zs/gy/La

1969. február 14.

a hirtelen beállt télben, az utakat régen látott mennyiségben fedő hóban, mostoha körülmények között járják az országot thália modern szekeréi, az állami déryné színház falujáró autóbuszai. a színház budapesti központjában elmondták, hogy jelenleg kilenc társulatuk van uton - s bár egy-egy eldugott község bekötőútján nem ritkán hótörleszen vágják keresztül magukat -, eddig még minden hirdetett előadásukat megtartották. a színészeket, jelmezeket szállító autóbuszok valóságos arzenálját viszik a hóelhárító „műszereknek,, láncoknak, lapátoknak. a színház vezetői kettős biztosítással dolgoznak: megegyezésük van a helyi mávaút-kirendeltségekkel is, ahonnan a színház sos-jelzésére, komolyabb hóakadály, vagy járhatatlan ut esetén azonnal „veszélykocsit,, indítanak értük a közlekedési dolgozók.

egy-két méteres hó nem akadály - mondják a színház gépkocsi-telepén a műszakiak, így biztosan felgördül a függöny például Jászkarajenőn a „jános vitéz,, , nagyrédén a „dankó pista,, , Gersekaráton „a gyilkos én vagyok,, , bogyszlón az „isten veled édes piroskám,, és nyíregyházán „az állam én vagyok,, díszletet előtt; csak néhányat említve a társulat kétszáznál több játszási helyéből.

a repertoár előadásokkal egyidőben már készülnek az új bemutatókra is, próbálják következő premierdarabjukat, Friedrich Schiller Don Carlosát./mt1/

--.

bb. 9. ujppesti fények

1 gj/j/zs/gy/La

1969. február 14.

az idén a 4. kerület több utvonalaán korszerűsítik a közvilágítást. így az Árpád uttól a meyeri-csárdáig 80 darab 2x250, a pozsonyi ut egy szakaszán 41 2x250, továbbá a csoknái utcában, a jókai utcában és az Erzsébet utcában összesen 80 2x125 wattos higanygőzlámpát szerelnek fel./mt1/

AL

--.

- 6 -

bb. 8. bortárlat, dohánykiállítás - eger bemutatkozik a fővárosnak

1 tf/j/zs/gy/La

1969. február 14.

Eger bemutatkozik a fővárosban - ezzel a mottóval érdekes rendezvénysorozatra kerül sor a jövő héten a Tit Kossuth klubjában. vendégül látja a tudományos ismeretterjesztő társulat országos központja és budapesti szervezete Eger város vezetőit, akik előadásokon számolnak be a híres borvidék jeleiről. február 18-án és 19-én hangzanak el az ismertető. dr. Lendvai Vilmos, az Eger városi tanács vb elnöke a város helyzetéről, eredményeiről és terveiről ad tájékoztatást, azután a városépítéssel kapcsolatos közeli és távoli terveket Borics László vb elnökhelyettes ismerteti; az Eger várról és a muzeumból, majd Eger idegenforgalmáról, gyógyvizéről is hallhatnak az érdeklődők.

Többféle kiállítás reprezentálja a város iparát és a vidék mezőgazdaságát. az egyik bemutatót az Eger-gyöngyös-vidéki állami pincegazdaság rendezi híres boraiból - s ehhez a kiállítás-hoz petőfitől vették a mottót: „itt benn ülök a melegben, környékez sok jóbarát, töltegetve poharamba Egeri bércek jó borát,, az Egeri dohánygyár sokféle cigarettát és „dohánytárlatot,, mutat be, a gyár főmérnöke a füstszűrős cigaretták gyártásával ismerteti meg a közönséget. a finomszerelvénygyár gyártmánybemutatóján többek között háztartási hűtőgépek kompresszorait, olajkályhák hőszabályozóját, gépjárművek karburátorait és más automatikákat sorakoztatnak fel. az irányítástechnikai berendezések gyára is Budapestre küldi főmérnökét, aki szintén előadást tart majd. az „Egeri napok,, eseményeit szőlőtermesztési és borkészítési tanácskozás zárja ./mt1/

--.

bb. 10. kohászok bérkövetelése 1780-ból

Vid-fm/ká/gy/La

1969. február 14.

a diósgyőri kohászati dokumentációs osztályának szakemberei rendkívül érdekes - feltehetően az első hazai kohászati bérkövetelést tartalmazó - iratot találtak a szlovákiai selmecbányai bányászati levéltárban.

/folyt. köv./

AL

- 7 -

bb. 10. / kohászok.... 1. folyt./ gy

a gondosan fogalmazott, gót betűkkel német nyelven 1780-ban írt folyamodványban - a jelenlegi diósgyőri gyár elődjénél - az 1770-ben fazola henrik alapította ómassai kohónál dolgozó hét kohómunkás fordult panasszal, kéréssel az akkori selmecbányai császári- és királyi kamaragrófsághoz, amelyhez annak idején a felső magyarországi ipartelepeknek ez a részlege is tartozott. a folyamodványt elsőnek háger györgy gáspár írta alá sajátkezűleg, míg hat társa - schmidt mátyás, topiczer györgy, sorger antal, neumann andrás, lorencz jános és grassalkovics antal - írástudatlansága miatt keresztet tett a sorsuk jobbrafordulását remélő iratra. a viszonylag bátor hangú beadványban elpanaszolták, hogy a korábbi faszén helyetti gyenge minőségű, köves szénrel való tüzelés bevezetésével a vasvesztés a megengedettnél nagyobb lett, s emiatt keresetük erősen megcsappant. a vastermelés csökkenését ugyanis az üzemvezetés a munkások bérére akarta „behozni”, a munkások elpanaszolták azt is, hogy - a többi ipartelephez viszonyítva - rossz, igen nehéz az élelmiszerellátásuk, s „ilyen körülmények között nem bírják tovább”, ezért „a legalázatosabban esedezünk, javítsanak sorsunkon, vagy engedjenek el a szolgálatból, - írják, s végül, talán mintegy engesztelésül azzal fejezik be soraikat: „isten áldását kérjük a nagytekintetű kamaragrófságra,,.

a „nagytekintetű kamaragrófságra,, azonban nem esett meg a szíve a munkások „legalázatosabb esedezésén,, az iratot azzal a megjegyzéssel juttatták vissza az üzemvezetésnek, hogy „az ilyen forrófejű, nyugtalan, lázító embereket tartásuk erősen szemmel, keményen lépjenek fel velük szemben s így is beszéljenek velük,,.

a munkások részére sovány vigasz lehetett, ha egyáltalán tudomásukra jutott, hogy a folyamodványra írt jegyzetben eléggé erős tónusban megbírálták a helyi üzemvezetőséget is és utasították a termelési norma gondosabb megállapítására./mti/

le

--

bb. 11. két azonos típusú iskola is megjelölhető a jelentkezési lapokon

1 vt/gg/zs/gy/la

1969. február 14.

a közelmúltban megjelent fővárosi pályaválasztási tanácsadó arról is tájékoztatást közölt, hogyan kell kitölteni az általános iskolák nyolcadik osztályát végző, s továbbtanulni szándékozó gyermek jelentkezési lapját. a tájékoztatást a pedagógusok és szülők körében egyaránt több helyen tévesen értelmezték. ezzel kapcsolatban a művelődésügyi miniszter lumban elmondta: az iskoláztatási feladatokra vonatkozó miniszteri utasítás értelmében változatlanul biztosított a lehetőség, hogy a jelentkezési lap kitöltésekor a tanuló két azonos, vagy két különböző típusú oktatási intézményt - például két gimnáziumot, két szakközépiskolát, két szakmunkástanulói iskolát, két gép- és gyorsíró iskolát - vagy két, egymástól eltérő típusú jelöljön meg. a jelentkezési lap továbbításának az sem lehet akadálya, ha azon csak egy intézmény szerepel./mti/

--

bb. 12. irodalmi matiné óbudán

1 ol/gk/zs/gy/la

1969. február 14.

a frankel leó művelődési házban vasárnap délelőtt 10 órakor ismét megrendezik a már hagyományossá vált irodalmi matinét. ez alkalommal vendégül látják jancsó adrienne előadóművésznőt, tarjáni tóth ida cimbalomművésznőt, béres ferenc népdalénekest, molnár lajos táncművészt, dr. sárosi bálintot, a magyar tudományos akadémia munkatársát, továbbá horváth jános fazekasmestert és tóth lajos szürszabót a népművészet mestereit./mti/

le

--

bb 13. erdei ferenc beszéde

1 di/tm- lm zs

1969. február 14.

rendelkezésre bocsátjuk - rövidítve - erdei ferencnek, a hazafias népfront országos tanácsa főtítkárnak referátumát, amely pénteken a parlamentben a hazafias népfront országos tanácsának ülésén hangzik el. e m b a r g ó:
f e l o l d á s i g.

x x x

erdei ferenc előljáróban hangsúlyozta: jogosnak bizonyult az a várakozás, hogy fellendülés követi a hazafias népfront kongresszusát. nagy elismerést és érdeklődést váltott ki és politikai bátorítást adott a kongresszus állásfoglalásának az az utmutatása, hogy a helyi bizottságok bátran kezdeményezzenek, lépjenek fel a helyi politika minden fontos kérdésében, hallassák szavukat nemzeti politikánk nagy ügyeiben és a nemzetközi politika kérdéseiben is. alakítsák a közvéleményt és hozzák felszínre a megoldásra váró problémákat. a buzdítás hatott a népfront bizottságokra; a bevált régi mozgalmi tevékenység mellett számos újabbakat is kezdeményeztek. ez megmutatkozott abban is, hogy a kongresszusi állásfoglalás során a városi lakóterületeken is fellendülés tapasztalható a népfront tevékenységében, - mondotta erdei ferenc, majd arról beszélt, hogy az elmúlt hónapok tapasztalatainak tanúsága szerint a korábbinál szervezettebb együttműködés bontakozik ki a többi társadalmi szervezettel és ez az eddigénél gyakrabban vezet közös akciókra is. beszámolt arról, hogy az országos tanács elnöksége mellett munkához kezdett a mezőgazdasági, a város- és község-politikai, valamint a honismereti társadalmi bizottság.

a népfront mozgalom kialakult gyakorlatához és egyben beidegződöttségéhez képest - fejtegette a továbbiakban - a kongresszus új feladatokat és új mozgalmi módszereket is napirendre tűzött. ez hatott is, de egészében és gyökeresen nem változott még a mozgalom gyakorlata az új követelményeknek megfelelően; ez most van kibontakozóban. mindenesetre figyelemre méltó előrehaladás észlelhető, - új mozgalmi törekvések, akciók kezdenek kiforrni.

/folyt. köv./

- 10 -

8.04/lm Hc 96
930-Dm

bb 13. /erdei ferenc ... 1. folyt./-lm

a mozgalmi munka politikai kérdéseiről szólva hangsúlyozta:

- népfront-politikánk fő irányai nemcsak határozottan kialakultak, hanem történelmileg is igazolódtak és elnyerték társadalmunk nagy többségének helyeslését. a szocialista nemzeti egység erősítése és fejlesztése, az 1956. utáni konszolidáció időszakában kialakított és bevált elvi politika következetes továbbvitale érvényesül a párt és az állam politikájában, a népfront mozgalmi tevékenységében. a mostani időszakban is vezérelvünk, hogy ezen az alapon oldjuk meg a napirendre kerülő problémákat. ez nem valamiféle kényelmes álláspont, még kevésbé konzervatív magatartás, mert új és változó viszonyok között kell megtalálnunk az elveinknek megfelelő helyes és előrevivő állásfoglalásokat.

- szocialista társadalmunk nemzeti egysége elég erős, de minden új, vagy éppen kritikus esemény egyben próbatételt jelent, s az új körülmények között is meg kell találnunk a nemzeti egység ismételt megerősítésének útjait. ezeket a próbákat mindjobban kiállja nemzeti egységünk, s van előlegezett bizalom is a párt- és állami vezetés iránt.

- hazánk belső életében ma a gazdasági fejlődés a fő politikai frontunk, s a gazdaságirányítás reformja és ennek társadalmi hatásai állanak az érdeklődés középpontjában. ez veti fel a legtöbb problémát is. a legnagyobb probléma az életszínvonal alakulása, általában és az egyes rétegek körében. a munkás és paraszti jövedelmek alakulása, a nyugdíjasok helyzete, továbbá egyes szociális juttatások sorsa okozza a legtöbb gondot. a reform iránt megvan a szükséges bizalom, de növekvő a türelmetlenség atekintetben, hogy a legsürgetőbb gazdasági és szociális kérdések - lakásprobléma, egyes rétegek keresetének lemaradása, stb. - mielőbb megoldódnak. ebből adódik a népfront tennivalója is. a reform sikeres bevezetése után most már arra kell fordítani a közfigyelmet és a társadalmi ösztönzést, hogy gyorsabban fejlődjék a termelés, növekedjék a gazdasági hatékonyság és a külkereskedelem teljesítménye. ez a forrása általában is az életszínvonal emelkedésének, és az egyes szociális kérdések megoldásának. különösen fontos társadalmi-mozgalmi feladat, hogy a magunk eszközeivel is küzdjünk az egyenlőségi megcsontosodott szemlélete ellen, azért, hogy a jobb, a gyümölcsözőbb munkát megillető személyi jövedelem társadalmi elismerést nyerjen.

/folyt. köv./

- 11 -

8.15/ju Hc 96
930-Dm

bb 13. /erdei ferenc... 2. folyt./-lm

- a kongresszuson a szocialista demokrácia és a szocialista hazafiság volt az a két fő gondolat, amely a nemzeti egység legfőbb tényezőjeként került előtérbe. azóta azt tapasztalhatjuk, hogy ezek a népfront mozgalmi gyakorlatában is fő témákká váltak. a kongresszus tehát helyesen jelölte meg azokat a területeket, amelyeken a hazafias népfrontnak elsősorban kell felelősséget és szerepet vállalnia. ez a két terület az, a ahol a legtöbbet lehet és kell tennünk a nemzeti egység erősítéséért.

- a szocialista demokrácia kérdései foglalkoztatják a legszélesebb körben a népfront bizottságokat. különösen arra irányul az érdeklődés, hogy elvileg és a társadalmi tevékenység módszereinek tekintetében voltaképpen mi is a szocialista demokrácia, hogyan viszonyul a polgári demokráciához, és a demokratizálódás hogyan halad előre jelenlegi társadalmi életünkben. a kongresszuson is e körül volt a legtöbb vita, s ez azóta is folytatódott a népfront központi testületeiben. most azt tapasztaljuk, hogy a területi és helyi népfront testületekben és azok keretein túl is messze tovább terjed ez az érdeklődés. rendkívül változatos formában, nagyon sok oldalról tárgyalják ezt a témakört.

- a sokoldalú megközelítés eredményeként szélesebb körben kezdenek világossá válni a szocialista demokrácia bonyolult kérdései. eredmény az is, hogy az eszmecserék résztvevői élénk és kritikus figyelemmel tárgyalják az állami szerveinkben és testületeinkben, a gazdasági egységekben és a különféle társadalmi szervezetekben meghonosult gyakorlatot. ezt azzal is ki kell egészítenünk, hogy szélesebb körökre is élénken kihatnak a párt-demokrácia megnyilvánulásai.

/folyt. köv./ Ac 9h

8.20/ju

940 Dm

bb 13. /erdei ferenc ... 3. folyt./-lm

erdei ferenc rámutatott, a tanácsok gyakorlati munkájára irányul a legnagyobb figyelem, arra, hogy ezekben a testületekben hogyan alakul a szocialista demokrácia gyakorlata. számos új kezdeményezés tapasztalható, szélesebb és gazdagabb az együttműködés, illetve a munkamegosztás a tanácsok és a népfront bizottságok között. a kongresszuson ezt úgy fejezték ki, hogy legyen a népfront a tanácsok politikai tömegbázisa. ezt a kérdést feszegetik a legtöbbet és ennek megvalósításában keresik a legélénkebben a járható utakat. e folyamatok kibontakozása szempontjából kedvező, hogy a reform nyomán növekedett a tanácsai gazdálkodás önállósága, s ez növeli a tanácsok felelősségét is.

a községpolitika kérdései közül a fejlesztés gondolata állnak mindenütt előtérben. a helyi fejlesztéshez szükséges gazdasági alap több csatornából gyűlik össze. ezért a községpolitikát irányító igazgatás helyes döntései, fejlesztési koncepciói ma már nem alakíthatók ki a lakosság aktív részvétele nélkül. a községpolitikai tevékenység irányításának, szervezésének javításáért, a tömegbázis megteremtéséért sokat tesznek a népfront munkabizottságai, munkacsoportjai. az új lehetőségeknek megfelelő új módszerek csak folyamatos fejlődés eredményeként jöhetnek létre. másként jelentkeznek a tennivalók és megoldási lehetőségek a városok és vidékük, a városiasodó községek, a kisebb-magyobb falvak, vagy a tanyai települések életében. mindez differenciált és átgondolt munkát igényel a helyi népfrontvezetőkötől, és megkívánja a népfront vezető testületeinek, s az országos elnökség társadalmi bizottságának támogatását is. Vnép

a referátum kitért arra, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek is fontos területét jelentik a demokratizmus szélesítését célzó törekvéseknek. a kongresszus óta tartott különféle tanácskozások között rámutattak, hogy a termelőszövetkezetek emberi-társadalmi viszonyainak nincs gazdája, pedig éppen elég probléma és tennivaló van ezek körében is. a legjobban működő népfront bizottságok ezért most arra törekcsenek, hogy - együttműködést keresve a termelőszövetkezeti szövetségekkel - bekapcsolódjanak a tsz-ek társadalmi tevékenységébe, illetve, hogy e területekre is kiterjessék a népfront mozgalmi munkáját. ez vonatkozik általában a szövetkezeti demokrácia bátorítására, a szövetkezeti bizottságok tevékenységének erősítésére és a szövetkezeti közvélemény formálására is.

/folyt. köv./

8.22/lm Ac 9h

940 Dm

bb 13. /erdei ferenc 4. folyt./-lm

erdei ferenc szólt arról, hogy a földtörvény végrehajtásával kapcsolatban is számos feladat megoldásából vállal részt a népfront. hangsúlyozta; az általános társadalmi demokrácia terén is élénkül és bővül a mozgalom tevékenysége. felhívta a figyelmet arra, hogy a társadalmi demokrácia fejlesztésének különösen figyelemre méltó része a különféle társadalmi egyesületek, társaságok működése.

végül a szocialista hazafiság néhány kérdésével és a történelmi évfordulókhoz fűződő megemlékezésekkel foglalkozott. hangsúlyozta, hogy az évfordulók kapcsán az emberek igénylik a múlt mélyreható feltárását és értelmezését, ez a forrása annak, hogy az évfordulók megünneplése most már nagyon sok helyen nemcsak egy-egy rendezvény formális szervező munkájában testesül meg, hanem különféle módon mélyebbre is hatolnak a visszaemlékezések. sok helyen komoly és igényes vállalkozásokat szerveznek az ünneplés kellő demonstrálására. számtalan kezdeményezés és új törekvés fűződik a felszabadulás közelgő 25. évfordulójához. úgy ítéljük, hogy a jubileum különösen jó alkalmat nyit arra, hogy a népfront tevékenysége a legszélesebb körökre gyakoroljon hatást, - mondotta többek között befejezésül erdei ferenc./mt1/

--

bb 16. filléres szabad-szombatos vonatok a balatonhoz

Vid-kz/mné-Lm ká

1969. február 14.

a máv pécsi üzletigazgatósága és a siófoki idegenforgalmi hivatal között létrejött megállapodás szerint a szabad szombatokon hétvégi filléres vonatok indítanak a nyári szezonban baranya megyéből a balaton partjára. a szabad szombatos járatok végállomása fonyód, balatonfenyves és balatonmária lesz. a kezdeményezés baranya megyei sikerét látva tárgyalások kezdődtek arról, hogy a szabad szombatos baranyai vonatok kaposvárról is megálljanak és utasokat vegyenek fel./mt1/

--

8.30/Lm

940-Dm

HC 94

bb 14. mátyás lászló beszámolója

1 di/j-ju zs la

1969. február 14.

rendelkezésre bocsátjuk mátyás lászlónak, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának beszámolóját - rövidítve - amely a hazafias népfront országos tanácsának ülésén hangzik el pénteken a parlamentben. embargo: feloldásig:

x x x

mátyás lászló a hazafias népfront nemzetközi tevékenységéről és a magyar békemozgalom akciójáról számolt be az országos tanácsnak. bevezetőben a nemzetközi élet néhány időszerű kérdését elemezte, s hangsúlyozta:

- a jelenlegi feszült és ellentmondásos nemzetközi helyzetben is számtalan példa bizonyítja a békés egymás mellett élés politikájának realitását. a szocializmus, a társadalmi haladás öröki történelmi jelentőségű győzelmei egész sorát érték el a második világháború befejezése óta eltelt immár csaknem 24 évben, s a közelmúlt eseményeinek elemzése alapján is arra a következtetésre juthatunk, hogy nekünk kedveznek a fejlődés tendenciái. különösen szembetűnő ez vietnamban, ahol az egyesült államok, a világ legnagyobb tőkés hatalma a biztos győzelem reményében lépett az agresszió útjára. az elmúlt esztendőket szétzúzták az amerikai hadigépezet sebezhetetlenségének mítoszát.

mátyás lászló hangsúlyozta, hogy a közel-keleten izrael a nemzetközi imperializmus reakciós politikájának legfőbb végrehajtója és kifejezője, így a nemzetközi feszültség permanens forrása. változatlanul a világpolitika egyik kulcskérdése európa békéje és biztonsága. kontinensünket is fenyegeti az egyesült államok és a nyugati hatalmak fokozódó agresszivitása. nyomatékosan aláhúzza: a nemzetközi jog megsértése és durva provokáció az a terv, hogy nyugat-berlinben kívánják megválasztani a nyugatnémet szövetségi gyűlés új elnökét.

a csehszlovák helyzetről szólva rámutatott: örvendetes, hogy napjainkban egészséges folyamat kibontakozásáról és eltöréséről érkeznek hírek és zaki szomszédainktól. úgy tűnik, hogy a közelmúltban hozott határozott intézkedések végül is a szocialista hatalom megszilárdításához vezetnek.

/ folyt. köv./

8,45/ju

g^uh
940-Dm

-15-

bb 14. / mátyás László... 1. folyt./-ju

beszámolt arról, hogy a hazafias népfront 21 ország 24 mozgalmával állt kapcsolatban a múlt évben. az országos béketanács, amelyet 77 ország 162 mozgalmához, illetve szervezetéhez fűznek szorosabb vagy lazább szálak, 18 országból fogadott küldöttségeket és 15 országba küldte el a magyar békemozgalom képviselőit az elmúlt esztendőben. bejelentette, hogy a közeli hetekben magyarországra látogat a csehszlovák nemzeti front küldöttsége, és néhány nap múlva népfrontdelegáció utazik jugoszláviába.

- a nemzetközi élet gyorsan pergő eseményei a kongresszus után is új meg új feladatokat adtak népfrontbizottságainknak, - folytatta. - népünk szolidaritása a vietnam melletti akcióban volt a leghatásosabb. egyedül a múlt évben 125 millió forint értékű ajándék érkezett társadalmunk adományaiból a vietnami demokratikus köztársaságba. népünk segítőkészsége, proletár internacionalizmusa tette lehetővé, hogy részben a budapest hanoiért akció eredményeiből, részben az országos béketanács szolidaritási csekkszámlájára befizetett milliókból csaknem ezer ágyat magukban foglaló kórházakat küldjünk a demokratikus vietnamnak és a délvietnami nemzeti felszabadítási frontnak.

- népünk őszinte felelősséget érez és vállal az emberiség sorsáért, jövőjéért. ezt bizonyítja, hogy a múlt évben előadók és aktivistáink 360 nagygyűlésen, 650 rétegtalálkozón és 7000 kisebb demonstráción csaknem ötmillió ember előtt beszéltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

- a nemzetközi helyzet továbbra is arra kötelez bennünket, hogy fáradhatatlanul erősítsük kapcsolatainkat a baráti szovjetunióval, a szocialista országok testvérmozgalmaival, amelyekkel együtt és összehangoltan kell fellépni a nemzetközi küzdőtéren. a jövőben is azért kell munkálkodnunk, hogy tovább szélesítsük és mélyítsük kapcsolatainkat a haladó erővel és békemozgalmakkal. egyetlen percre sem gyengülhet szolidaritásunk a vietnami néppel, és ezután is kötelezőségünknek kell tekintelnünk az igaz ügyükért harcoló arab népek és szabadságukért küzdő gyarmati népek támogatását. továbbra is legfontosabb feladataink közé tartozik a béke megvédése, a tartós és szilárd európai biztonság megteremtése, - zárta beszámolóját többek között mátyás László. /mti/

--
-16-

8¹⁰
D²⁰
9h5Dny

bb 17. földalatti expedíció egerben - vállaltják a félezer éves „pincevárost”,

vid/fm - um ká

1969. február 14.

az egri városi tanács érdekes megállapodást kötött a központi földtani hivatallal és több más vállalattal a város alatti hatalmas kiterjedésű pincerendszer föltárására. a hozzávetőleges felmérések szerint ugyanis a város alatti terület háromnegyed részét foglalják el a pincék. a híres egri borok területére - egy hivatalos okmány szerint - már a 15. században építettek pincéket, és félezer év alatt a város minden irányába szerte ágazó pince-hálózat alakult ki. a különböző időszakokban épült földalatti vágatok rendszeresen helyezkednek el. igen sok pince 50 méter mélységben húzódik a föld felszíne alatt.

a több évszázados pinceágak egyrésze az évszázadok során megrongálódott és számos helyen veszélyezteti a föltételevő épületeket. a beomlott, rejtett pinceágak földalatti vízgyűjtő medencékké képződtek és az utóbbi években többször áradással veszélyeztették a belváros egy részét.

a tervek szerint most föltérképezik a város alatti pincerendszert, és azután döntenek az egyes pinceágak hasznosításáról, vagy megszüntetéséről. a kutatások során megállapítják a pincékben összegyűlt víz eredetét. földtani, vízügyi, talaj- és kőzettani vizsgálatokat végeznek, térképeken rögzítik a tapasztalt jelenségeket. az egri pincelabirintus gondos fölmérése és föltárása a város fejlesztésének is fontos feltétele. a felmérések során arra is számítanak, hogy a beomlott vágatokban érdekes leletekre bukkannak majd, a föltárt pincéket pedig idegenforgalmi célokra hasznosíthatják. a több évre tervezett egri „pince-expedíció”, költségeire több mint ötmillió forintot irányoznak elő. /mti/

9.08/lm

- 17 -

8¹⁰
1102Dny

bb 18. ez év őszén újra megnyitja kapuit az újjáalakított soproni Liszt ferenc művelődési ház

vid/fm-um ká

1969. február 13.

hat évvel ezelőtt, 1963 májusában zárták be sopron egyik jellegzetes középületét a Liszt ferenc művelődési házat. az életveszélyessé vált épületet teljesen újjá kellett alakítani. eddig 14 millió forintot költöttek az építkezésre, amely most utolsó szakaszába érkezett. az épület szerkezetiileg már kész, a helyiségeket kialakították. már a belső díszítéseken dolgoznak. az ősszel megnyitó épület az ország egyik legszebb művelődési központja lesz. a 450 személyes hangverseny- terem külön érdekessége, hogy itt helyezik el a budapesti zeneakadémia volt orgonájának felét. a nagyterem mellett 250 személyes kistertem is berendeznek, előadások és filmvetítések céljára. mindkét teremben beépített színpad is lesz. az épület egyik szárnyában kap helyet a könyvtár és az olvasóterem. az épület másik részében éttermet, borozót és pincebárt nyitnak. /mt1/

bb 19. harmincnégymillió forintos rekonstrukció a békéscsabai kötöttárugyárban

vid/fm-um

1969. február 13.

a békés megyei tanács az iparfejlesztési alapból segíti az üzemeket, a kisipari szövetkezeteket, hogy két éven belül újabb ezerhétszáz dolgozót juttassanak munkához. főként a nők számára kevés az állandó jellegű munkahely. ezért a békéscsabai kötöttárugyárat 1969-70-ben, harmincnégymillió forintos költséggel bővítik amiből a tanács tizenötmilliót vállalt.

ugyancsak tanácsi hozzájárulással épít leányvállalatot a szarvasi vas-fémipari ktsz és több más szövetkezet. /mt1/

9.12/Lm

- 18 -

9.12/B

11.00.01

bb 21. ,, forró drót,, a gyógyítás szolgálatában

vid/fm-ju ká la

1969. február 14.

az elmúlt évben vas megye lakosainak öt- és fél százaléka vett részt véradáson, s ez országosan - a megyék átlagait tekintve - a legjobb eredmény.

az országos vérellátó szolgálat szombathelyi alközpontja tavaly új módszert vezetett be. a nagyobb üzemek véradóit alkalmanként, csoportonként hívják be véradásra. a megyeszékhelyen számos olyan ritka vércsoportu embert tartanak nyilván, akik a nap bármely órájában hajlandók friss vért adni.

a munka igen magas szintű az intézményben. nemcsak a közismert o-a-b-ab- és rh-vércsoport -tulajdonságok szerint osztályozzák, alkalmazzák a vért, hanem újabb nyolc fő csoport-tulajdonságot is figyelembe vesznek. korszerűbb eljárást a világon sehol sem alkalmaznak.

a gyógyítás szolgálatában új kezdeményezés is született. bevezették az úgynevezett ,, forró drót,, segélykérés - segélynyújtás rendszerét. közvetlen telefon-összeköttetést létesítettek a megye minden kórházával, s a környező megyékkel is, és ha különleges, sürgős kérése van bármelyik kórháznak, pillanatok alatt közölhetik és azonnal intézkednek. /mt1/

bb 26. tüker alágyujtóst készít a kiskunlacházi tsz

vid/gö-ju ká la

1969. február 14.

a kiskunlacházi petőfi termelőszövetkezet megkezdte a tüker alágyujtós gyártását. az üzem berendezésére egy millió forintot költöttek. évente 40 millió alágyujtóst készítenek, ami 16-18 millió forint bevételt jelent a közös gazdaságnak. az új részlegben kilencven, főként a kértészetben és a gyümölcsösben dolgozó tsz tag kapott munkaalkalmat, akik természetesen - amint elérkezik az ideje - az ültetvényeken folytatják tevékenységüket. /mt1/

9.55/ju

10.00.01

-19-

bb 20. házhozszállított beton és habarcs

vid-kz/mné-umká

1969. február 14.

a múlt sikeres próbák után az idén állandó-
sította ujszerű szolgáltatását - a beton és a habarcs ház-

hozszállítását - a fejér megyei építőipari vállalat, a kis-
lakásépítőknek hasznos szolgáltatás keretében a felhasználá-
sának megfelelő technológiával és a kívánt szilárdságúra
készített beton és habarcs házhozszállítását 20 kilométeres
körzetben vállalják. ha a vevő úgy kívánja, maga is elszállít-
hatja az anyagot. ezen kívül bitumoperlit szigetelő lapokat
és vasbeton termékeket is eladnak és házhozszállítanak a
kislakásépítőknek. /mt1/

bb 22. első bizonyítványozás az új iskolában

vid/fm-gö-umká

1969. február 13.

tavaly kezdődött meg a tanítás a kiskunlacházi
222. számú ipari-szaktanulmányozó iskolában. az új létesít-
ményben a ráckevei járás 450 fiatalja ismerkedik meg a
építő- és vasipari szakmával, hetven lány pedig a fodrász és
a női szabó mesterséggel, az ifjú szakmunkásjelöltek
ezekben a napokban kapják meg első félévi bizonyítványukat.
a 12 tantermes, korszerű oktatási eszközökkel felszerelt iskola
csaknem három millió forint költséggel épült, s ehhez az
állam 1,2 millióval járult hozzá, a hiányzó összeget pedig a
községfejlesztési alapról és társadalmi munkával pótolják.
a távlati tervekben kollégium építése is szerepel. /mt1/

bb 24. három új olajkut a nagylengyeli olajmezőn

vid-kz/mné-umká

1969. február 13.

több sikertelen furás után jóminőségű olajat ta-
láltak a nagylengyeli olajmező és a délzalai olajmező között
elhelyezkedő szilvágy község határában. a már megnyitott
kutakat egyelőre kísérleti jelleggel működtetik. a próbaterme-
lés adatai döntik majd el, milyen mértékű napi termelésre
állítsák be. sikerrel jártak a kutatók fúrásai barabás-
szeg határában is. néhány nap óta az ott feltárt 2 kut is
olajat ad. a kutatásokat folytatják. /mt1/

8,30/lm

-20-

835/1
1200000

bb 23. ,, népművész iskola,, az ormánságban

vid/fm-mné-ju ká la

1969. február 14.

az ormánságban levő csányoszrón népművész iskola kezdte
meg működését, ahol bene mária, a legismertebb ormánsági szövö-
asszony tanítja a fiatalokat. az iskolát a baranyai népmű-
vészek szövetsége szervezte meg abból a célból, hogy megmentse,
újra felvirágoztassák a hajdani híres ormánsági szövömmesterséget.
husz fiatal nő vesz részt a tanfolyamon, s amíg a fele rajzol,
szövömmintákat tervez, addig a másik fele a szövögépeken gyakorol,
majd váltják egymást. ősi minták elevenednek meg ügyes kezük
alatt, olyan motívumok, amelyek a moszkvai néprajzi muzeumban ki-
állított cseremiszi szövömmintákon láthatók. a csányoszrói népművé-
szek terítőket és szőnyegeket szőnek, s a divathoz alkalmazkodva
díszített női bluzokat is készítenek. azt tervezik, hogy a köze-
li harkányban, - amelynek híres gyógyvizét évente több mint egy-
millió ember keresi fel, - népművészeti pavilont nyitnak és itt
árusítják a szép ormánsági szövömmintákat. /mt1/

bb 25. szabad szombatok a komáromi állami gazdaságban - évi 2.850-
ról 2.500-ra csökkentik a munkaidőt

vid-kz/mné-ju ká la

1969. február 14.

Nem csökkent a tejtermelés, a hosszabb éjszakai pihenő
alatt jobban fejlődnek a hizómarhák - ilyen és ehhez hasonló ta-
pasztalatokkal járt a komáromi állami gazdaságban a január 1-
ével bevezetett munkaidőcsökkentés. a nagyüzem néhány más gaz-
dasággal együtt tapasztalatokat gyűjt ahhoz, hogy 1970-ig foko-
zatosan az ország valamennyi állami gazdaságában az eddigi évi
2.850-ről 2.500 órára csökkentsék a munkaidőt.

a komáromi gazdaságban nagy körültekintéssel, a különböző
üzemrészek speciális adottságainak megfelelően dolgozták ki az
új munkarendet. a növénytermesztők például november közepétől
március végéig rövidebb munkanapokban dolgoznak, mint az év többi
hónapjában.

/ folyt. köv./

835/1

-21-

bb 25. / szabad szombatok... 1. folyt./-ju

télen négy szabad szombatot kapnak havonta, júniusban és októberben viszont egyetlen szabad-szombatjuk sem lesz. a traktorosoknál - a legmunkaigényesebb hónapokban - két műszakot szerveznek. a folyamatos munkát igénylő betakarítás időszakában is csak két vasárnapját vehetik igénybe a traktorosoknak és ezt később szabad szombat formájában „ visszaadják„ a gépek kieső óraszámát a javítási idő rövidítésével pótolják. a traktorosok például karbantartott, üzemanyaggal feltöltött gépet vesznek át a munka kezdetekor. az állattenyésztők munkaideje általában 8 óra, de osztott munkaidőben dolgoznak. a fogatosok munkaidejét úgy tudják csökkenteni, hogy az állatok reggeli ápolását és etetését mások, főként nyugdíjasok látják el. a téli rövidebb munkaidő keresetcsökkenésének ellensúlyozására 30 százalékos időnyújtást kapnak az óra- és teljesítménybérben dolgozók. a téli hónapokban fizetik ki az őszi munkáért járó célprémiumokat is.

a terv megvalósításához a sok műszaki intézkedés mellett a dolgozók létszámát is mintegy 300-zal meg kell növelnie a gazdaságnak. ennek anyagi alapját elsősorban minőségi munkával, a termés hozamok növelésével teremtik meg. /mti/

--

bb 27. kétszáznegyvenhat lakást épített dolgozóinak a székesfehérvári könnyűfémmű

Vid-kz/mén-ju ká la

1969. február 14.

két év alatt 246 lakást épített dolgozóinak a székesfehérvári könnyűfémmű. az első 120 lakás alapítását már meg is kezdiék a gyár szomszédságában, a zombori uton. ezekbe már ez év végén beköltöznek a lakók. a könnyűfémmű zombori uton kialakuló lakónegyedében a negyedik öt éves tervben iskola és óvoda is épül. /mti/

--

-22-

9.55/szb

10⁰⁵ /L

bb 28. ,, diákszálló,, állami gazdaságban

vid/kz/mné-ju ká la

1969. február 14.

háromszintes diákszálló építését kezdték meg a balatonboglári állami gazdaság lengyelítési üzemegységében, a kisz építőtábor területén. az eddig használt sátrak és faházak helyett az idén már ebben szállásolják el a nyári munkákban segédkező diákokat. az állami gazdasági diákszálló a halastó partján, festői környezetben épül. háromszáz diákot helyezhetnek el benne. /mti/

--

bb 29. a duna i vasműben épül fel az első hazai folyamatos öntőmű

Vid/fm-ju ká la

1969. február 14.

a duna i vasműben az acélmű mellett folyamatos öntőművet építenek. a szovjet gépmez iroda generálterveihez kapcsolódóan az építkezési és energiaellátási terveket a kgmti készítette. a korszerű öntőművet a szovjet ipar gyártja és szállítja, és az évi 450.000 tonna folyékony acél lapos bugává öntésére lesz alkalmas. az öntőmű 43.5 méter magas csarnokában 500 tonna önsúly és 280 tonna teherbírásu darut szerelnek fel.

az első hazai folyamatos öntőmű építésének földmunkái már megkezdődtek. az alapozásra, a vasszerkezetű csarnok építésére és az egyéb munkákra az idén hatvan millió forintot költenek. a tervek szerint az új üzemen jövőre kezdik meg a folyamatos öntést. /mti/

--

-23-

10.00/ju

10⁰⁵ /B

bb 15. tavasszal: kongresszust tartanak a nemzetiségi szövetségek

1 fe/gk-ju zs la

1969. február 14.

tavasszal rendezik meg kongresszusaikat a hazánkban működő nemzetiségi szövetségek, - így a délszláv, a szlovák, a német és a román - szövetség. a tanácskozásokon felméri a szövetségekben tömörülő mintegy félmillió nemzetiségi dolgozó helyzetét társadalmi életünkben és részvételét az ország szocialista építésében.

a szövetségek egyik központi feladatuknak tekintik a nemzetiségi kultúra ápolását. jelenleg hazánkban 30 német, 25 szlovák, 30 délszláv és 7 román kulturcsoport működik. tevékenységükhöz az állam jelentős anyagi támogatást biztosít. hagyományossá váltak és igen népszerűek az országos nemzetiségi rendezvények, a nemzetiségi napok és békeestek, amelyeket járásokként rendeznek. mindez jól szolgálja a nemzetiségi és a magyar lakosság közötti kapcsolatok elmélyítését.

a nemzetiségi dolgozók kongresszusa mélyrehatóan elemzik majd a nemzetiségi iskolák és a pedagógusképzés helyzetét. országosan 42 nemzetiségi óvoda áll a legkisebbek rendelkezésére. kétszázötvennégy általános iskolában több mint 18 200 diák tanulja anyanyelvét heti három-négy órában. az ugynevezett kétnyelvű iskolákban - 23 tanintézetben - csaknem kétezer diáknak 156 pedagógus oktatja a humán tárgyakat anyanyelven a reál-tárgyakat pedig magyarul. a nemzetiségi dolgozók gyermekei hét - kétnyelvű - gimnáziumban folytathatják tanulmányaikat az általános iskola befejezése után. felsőfoku képzettséget szerezhetnek a szegedi egyetem román és szlovák tanszékén, pécsen a délszláv és német, az elte-n a román és a szlavisztikai tanszékeken szarvason és sopronban a német nyelvű óvónőképzőben. a budapesti tanítók szerezhetnek diplomát. a szomszédság baráti országokkal történt megállapodás eredményeként - kölcsönösségi alapon - eredeti idegennyelvű tankönyvekből tanulhatnak a diákok. az iskolák tanszer-, laboratóriumi és nyelvi stúdiói ellátottsága azonos a magyar intézetekével. nemzetiségi nyelvű pedagógusok továbbképzését segíti az évről-évre megrendezésre kerülő nyári tanfolyamok, amelyeket ugyancsak kölcsönösségi alapon szerveznek a szomszédos országokban az oktatók részére. /mti/

--

10.10/ju

-24-

10¹⁵ B

szerkesztőségek figyelmébe!

-ju cz

1969. február 14.

a mai bb 14-es hírünk / mátyás lászló beszámolója / utolsó előtti bekezdésének utolsó mondata helyesen: a nemzetközi jog megsértése és durva provokáció az a terv, hogy nyugat-berlinben, tehát nyugat-németország területén kívül akarják lebonyolítani a nyugatnémet elnökválasztást. /mti/

--

bb 30. péntek délelőtti jelentés: a köd miatt késtek a vonatok, hóharácsolók a budapesti utcákban, zsúfoltság az autóbuszokon

ö hbj/gk-ju sl

1969. február 14.

a közúti főosztálya jelenti: péntek délelőtt valamennyi elsőrendű főutvonal járható volt, csupán a 455-ös úton volt hóakadály kiskunfélegyháza és gátér között, ahol a gépek s az emberek nehezen birkóznak meg az utra hordott „ hóhegygel... bács-kiskun megyében még kilenc bekötő-, összekötő út járhatatlan. felszabadításuk péntek estére - szombat reggelre várható.

a máv főmenetirányító szolgálatának tájékoztatása szerint péntekre virradó éjjel nem a hó, hanem a köd tette próbára a vasutas dolgozókat, elsősorban budapest térségében. a sűrű köd miatt a vonatok 15-30 perccet késtek, minden budapesti s nagyobb vidéki rendező pályaudvaron készenlétben állnak a pályamunkások esetleges újabb havazás, hófúvás okozta fennakadás elhárítására, a váltók takarítására.

/ folyt. köv. /

10.20/ju

10¹⁵ B

-25-

bb 30. / pénteken délelőtti ... 1. folyt./-ju

a fővárosi köztisztasági hivatal péntekre virradó éjjel 200 nagy hótakarító gépet, illetve szállítógépet foglalkoztatott és 2700 alkalmi munkás segítette az utak tisztítását. a budai hegyvidéken továbbra is ekézték, illetve söpörték az utakat, de már az v., a vi., és vii., a viii. és a ix. kerületből szállították a havat, a budapesti utcákon nagy érdeklődés mellett dolgoznak a hóharócsoló gépek, amelyek a prizmába rakott havat szinte percekben belül „emelik”, a teherautókra. a délelőtti órákban 1200 alkalmi munkás dolgozott, továbbra is az ékezőhelyek takarítására irányítja a hivatal a kézi erőket.

a fővárosi köztisztasági hivatal eredményes munkája nyomán az autóbuszvonalakon pénteken a hajnali órákban rendben megindult a forgalom. bár sokhelyütt szinte homokszőnyeg fedt az utat, egyes szakaszokon az utak mégiscsak csuszosak s ez óvatosabb vezetést követel. erősen lelassult az autóbuszforgalom, s emellett késnek a kocsik. egy-egy forduló például a korábbi 60 perc helyett 80-100 perc alatt tesznek meg. ez okozza az autóbuszokon a rendkívül nagy zsúfoltságot. /mti/

bb 31. a Lottó e heti nyerőszámai

tm-lm zs

1969. február 14.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint vacott, a madách imre művelődési házban megtartott 7. heti Lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

31, 37, 40, 47, 71.

/mti/

--

10.55/lm

- 26 -

11⁰⁰ B

12¹⁵ Dny

bb 32. szélesedtek vegyiparunk nemzetközi kapcsolatai - a szocialista brigádok hozzájárulása a vegyipar fejlődéséhez - a vegyipar szocialista brigádvezetőinek tanácskozása a nehézipari minisztériumban

t tz/gk-lm sl

1969. február 14.

a vegyipar legfőbb célja a népgazdaság kemizálása. a vegyipar anyagok felhasználása ugyanis belterjesebbé teszi a termelési folyamatokat, fokozza a munka termelékenységét és növeli nyersanyag-bázisunkat - mondta dr. szekér gyula, a nehézipari miniszter és helyettese a vegyipari szocialista brigádvezetők országos tanácskozásán, amely pénteken reggel kezdődött meg a nehézipari minisztériumban.

a tanácskozáson körülbelül 300 szocialista brigádvezető és az iparág vezetői jelentek meg. részt vett a megbeszélésen Gáspár sándor, az mszp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára is. dr. szekér gyula ennek a tanácskozásnak megnyitó előadásában adott áttekintést a vegyipar szerepéről népgazdaságunk fejlődésében és a lakosság ellátásában.

rámutatott arra, hogy az iparág fejlődésének üteme az elmúlt évtizedekben jóval meghaladta az egész ipar átlagos fejlődési ütemét. termelési értéke az utóbbi tíz év alatt háromszorozódott és részesedése a teljes ipari termelésben az 1960 évi 8.3 százalékról 1970-ig előreláthatólag 11 százalékra nő. beruházásaira a népgazdaság a felszabadulástól 1965-ig 30 milliárd forintot fordított, ami azonban 1970-ig már csaknem 50 milliárd forintra nő.

az iparág jól teljesítette feladatait, csupán néhány ponton mutatkoztak zavarok a lakosság igényeinek kielégítésében, így festékipari, műanyagfeldolgozási és egyes gumipari cikkek-nél.

/folyt. köv./

11.40/lm

- 27 -

11⁴⁵ B

bb 32. /szélesedtek ... folyt./-Lm

a munka termelékenysége ebben az iparágban jóval meghaladta az átlagos ipari termelékenységet, de még mindig nem kielégítő a fejlettebb szocialista és kapitalista országok vegyiparához képest. a kőolajfeldolgozó és gázipar hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez 1960 és 1970 között csaknem megháromszorozódik, bauxittermelésünkben ugyanebben az időszakban másfélszeres, alumínium feldolgozóiparunkban viszont ötszörös növekedés várható.

az iparág nemzetközi kapcsolatainak fejlődéséről szólva dr. szekér gyula elmondta, hogy a közelmúltban jött létre az a megállapodás, amelynek értelmében Lengyelországtól évi 200 000 tonna kapacitású kénsavgyárat szerzünk be és a lengyelek szállítják majd a szükséges kémennyiséget is, mi beruházási javak, hitelezésével, járulunk hozzá egy bolgár szódagyár létesítéséhez. kölcsönösen előnyösnek ígérkezik a magyar viscosa gyár és az österreichische stichstoffwerke tízéves megállapodása, amelynek alapján a magyar poliakrilonitril üzemhez az alapvető nyersanyagot az osztrák cég bocsátja rendelkezésre, és ezt mi késztermék szállításával viszonzjuk.

elismeréssel állapította meg dr. szekér gyula, hogy a fejlődésben jelentős része volt a szocialista brigádmozgalomnak. 1968-ban a vegyipar 3592 szocialista brigádjának több mint 43 000 tagja volt. a létszámbeli növekedésnél is lényegesebb azonban, hogy egyre konkrétabbak lettek a vállalások, különösen hasznosnak minősítette azokat a felajánlásokat, amelyek a minőség tartása, illetve javítása mellett az anyagfelhasználás csökkentésére irányultak. például a borsodi vegyi kombinát szocialista brigádjai tavaly az import kén megtakarításával több mint hétmillió forinttal csökkentették az önköltséget, a karbamid-üzem ötmillió forintot takarított meg az ammónia ésszerű felhasználásával, a tiszai vegyi kombinát brigádjai pedig több mint 17 millió forintos megtakarítást értek el ugyancsak az anyaggal való jó gazdálkodás révén.

ezután szilágyi sándor, a szakszervezet főtitkára méltatta a vegyipar szocialista brigádmozgalmának eredményeit.

/folyt. köv./

11.56/Lm

12⁰⁰ B

- 28 -

bb 33. együttműködési megállapodást kötött az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az építők szakszervezete

1 sb/tr-um

1969. február 14.

az építésügyi- és városfejlesztésügyi minisztérium vezetői és az építő-fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöksége együttműködési megállapodást kötöttek az új gazdasági mechanizmus megvalósításában fontos 1969. évi közös munkáról. ebben lényegesen bővítették a minisztérium és a szakszervezet korábbi munkakapcsolatainak formáit és tartalmát. többek között vállalták, hogy a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításában teendő feladatokat közös állásfoglalásban összegezik. kidolgozzák a vállalati jövedelemszabályozás, az anyagi érdekeltségi rendszer és az üzemi demokrácia fejlesztésének elveit is.

a megállapodás irányelvei alapján részletes munkaprogramban jelölték ki az idén elvégzendő közös feladatokat. a minisztérium és a szakszervezet illetékes osztályai így kölcsönösen tanulmányozzák és keresik a megoldást majd a lakásépítés vállalati lehetőségeinek fokozottabb kihasználására. a vállalatoknál tartott vizsgálatok alapján javaslatokat dolgoznak ki a bérezési rendszer egyszerűsítésére és a különélési pótlékok egységes rendezésére. közös felméréseket végeznek a házgyárakban a zajártalom megelőzése, a finomkeverési és az üvegiparban pedig a porártalom élkerülése érdekében. ezenkívül felkutatják az újabb lehetőségeket, amelyekkel az építő- és építőanyagipari dolgozók munkahelyi szociális ellátásának és munkásszállásainak fejlesztésére nyílik mód.

a megállapodás végül felszólítja a vállalatokat, hogy a helyi gazdasági és szakszervezeti vezetők is kössenek együttműködési szerződést kölcsönös munkakapcsolataik továbbfejlesztésére./mti/

-- --

12.35/Lm

- 29 -

12⁰⁰ B

16³⁰ DM

bb 34. több mint 1.5 milliárd forinttal gazdálkodik somogy megye 1969-70-ben

vid/kz-um ká

1969. február 14.

pénteken ülést tartott a somogy megyei tanács, az 1969-70 évi fejlesztési és pénzügyi, valamint az ezévi költségvetési tervet vitatta meg. a megye „parlamentje”, elé terjesztett költségvetési terv szerint a harmadik ötéves terv hátralévő két évében több mint 1.5 milliárd forinttal gazdálkodik „somogy-ország”, ebből az összegből a kulturális ágazat részesedési aránya a legnagyobb: több mint 436 millió 620 ezer forint, a szociális és egészségügyi ágazaté 397 millió forint, az állami támogatásként a két évben mintegy 450 millió forintot kap a megye, ez a célcsoportos és egyéb nagy beruházások megvalósítását segíti. kaposvárott és a járási székhelyeken 293 lakás épül, az egészséges ivóvíz ellátás megjavítására 18-20 törpevízművet hoznak létre, a falvakban, hatvannal növelik az általános iskolai tantermek számát, síófokon, nagyatádon járási művelődési ház, kaposvárott új szakközépiskola épül, folytatódik a kaposvári megyei és a marcali járási kórház rekonstrukciója, síófokon, kaposvárott 60-60 férőhelyes nővérszállást hoznak létre, 1970-ben pedig megkezdődik a nagyatádi járási kórház építése. több centrumközségben korszerű körzeti orvosi rendelőt, a megyeszékhelyen, az északnyugati városrészben, új orvosi rendelőt és gyógyszerárt építenek, utak, hidak felújítására, karbantartására is nagy összeget fordítanak, a kenyérellátás javítására jelentős összeget kap a sütőipar, a somogy megyei állami építőipari vállalat poligonüzemének létrehozásához, valamint a somogy megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat kaposvári új áruházának megépítéséhez is hozzájárul, a megyei tanács./mti/

13.00/1

- 30 -

13.00/1
14.30/1

bb 36. időjárásjelentés

99-Lm sl

1969. február 14.

a meteorológiai intézet jelenti február 14-én, pénteken 13 órakor:

ujabb havazások, délen esők

a nyugat-, közép- és dél-európa fölött elhelyezkedő sekély ciklonok ezeken a területeken változékony időjárást biztosítanak. dél-európában sokfelé esik az eső, helyenként nyári típusú zivatarok kíséretében. máshol nagy területeken havazik. a szovjetunió európai területén még mindig igen hideg van, és az erős szelek hatására hófúvások keletkeznek. a kárpát medence a délről áramló meleg és az északról érkező hideg levegő találkozásánál helyezkedik el, így további csapadékhullámra kell számítani. hazánkban csütörtökön erősen felhős, párás idő volt. főként a délelőtti órákban országszerte esett a hó, a déli megyék egyes helyein havaseső, a lehullott csapadék mennyisége általában nem haladta meg az 5-6 millimétert. a győr és békéscsaba vonaltól északkeletre napközben sem emelkedett a hőmérséklet 0 -minusz 6 foknál magasabbra. ettől délnyugatra viszont plusz 3- plusz 4 fokos maximumok is kialakultak. ma hajnalra az ország északi és déli részei között éles hőmérsékleti különbség alakult ki. míg az északi hegyvidéken minusz 14-minusz 15 fokos fagyok is előfordultak, addig a déli megyékben csak 0-minusz 3 fokig hűlt le a levegő. az ország területét összefüggő hótakaró borítja, vastagsága általában 10 és 50 centiméter között változik. délelőtt országszerte borult idő volt. többfelé havazott. a déli megyékben ónos eső, illetve eső esett. az ország déli és északi részei között továbbra is megmaradt az éles hőmérséklet különbség. tizenegy órakor például szegeden és békéscsabán plusz 2, miskolcon ugyanekkor minusz 6 fokot mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke minusz 5,4 fok volt, a sokévi átlagnál 5,6 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

/folyt.köv./

13.10/Lm

- 31 -

13.15/B

bb 36. /időjárásjelentés... 1. folyt./-lm

várható időjárás szombat estig: erősen felhős idő, sokfelé havazás, a déli és keleti megyékben ónoseső, eső. mérsékelt, napközben megélnkülő, változó irányú szél. helyenként párásság, köd. az utakon sikosság.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0-minusz 5, északon minusz 6-minusz 11, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában plusz 3-minusz 2 fok között, északon helyenként minusz 5 fok körül.

a duna vízállása pénteken délelőtti budapestnél 161 centiméter./mti/

--

bb 35. 24-25 ezer céget hívnak meg a 6. budapesti nemzetközi borversenyre

t jf/tr-lm ie

1969. február 14.

szeptember 1-11 között rendezik meg a 6. budapesti nemzetközi borversenyt - jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján dr. tompa béla, a kém-kertészeti osztályának vezetője, a verseny rendezőbizottságának elnöke.

hazánk 1963 óta rendszeresen részt vesz a nemzetközi borversenyeken; általában félszáz bormintát nevezünk be. eddig csehszlovákiában, a szovjetunióban, bulgáriában, romániában és jugoszláviában bírálták borainkat, helyezésünk ezeken a borversenyeken a világ-ranglistán elfoglalt előkelő helyünket tükrözte. hazánk szőlőterülete jelenleg nagyobb, mint bármikor volt és megközelíti a 240 000 hektárt. az átlagtermést számolva magyarország európa nyolc-kilencedik helyen álló „szőlősgazdája”, területnagyság szerint a 12. a világon, összetermésben pedig a 13. bormelésünk az 1961-65-ös évek átlagában 3,770 000 hektoliter, 1964-ben mintegy 5.5 millió hektoliter volt. az új telepítések termőre fordulásával, és a termelés korszerűsítésével 1975-re 6-6.5 millió hektó bort termel a hazai mezőgazdaság.

/folyt.köv./

13.40/lm

- 32 -

13.40/lm
H. P. D. m.

bb 35. / 24-25 ezer cég... 1. folyt./-ju

az első budapesti nemzetközi borversenyt 11 évvel ezelőtt rendezték meg; ezen 17 ország 590 borfajtáját bírálták el. a második 1960-as találkozóra már 24 országból 860 borfajta érkezett, a harmadik versenyen pedig 1.004 borminta vett részt. a legutóbbi találkozón, az ötödik borversenyen 28 ország borait vizsgálta meg a nemzetközi zsűri. az idei verseny előkészületeiből arra lehet következtetni, hogy minden eddiginél nagyobb lesz a résztvevők, illetve a borminták száma. a rendező bizottság kétezer cégnek küldött meghívókat, elsősorban olyanoknak, amelyek a korábbi versenyeken már szerepeltek. a borverseny megrendezéséről a következő hetekben még mintegy 24-25 ezer cég kap tájékoztatást. a meghívottak listáján 6.000 francia, 5.000 nszk-beli, 7.000 olasz és több mint másfélezer spanyol borászati cég szerepel. a világ jelentősebb bortermelő országai közül 40 -nek a képviselői kaptak meghívót a budapesti eseményre. az első megkeresésekre már több jelentkezés érkezett. a címzemo például vermouthejait és pezsgőit nevezte be, a curvoisier 3 csillagos cognac luxé brandy-ját küldi el a vetélkedőre. a rendezők arra számítanak, hogy az idén a jóval szigorúbb bírálati szabályok ellenére is többszáz bor címkéjére tehetik majd fel a minősítési aranyérmét jelző pecsétet.

dr. tompa béla, elmondotta azt is, hogy az 1972-ben megrendezésre kerülő első bor-világverseny szervezését hazánkra bírák. /mti/

--

bb 38. az egymilliomodik tonna szemcsézett szuperfoszfát

vid/kz-ju ké cz

1969. február 14.

elkészült az egymilliomodik tonna szemcsézett szuperfoszfát a szolnoki tiszamenti vegyiművekben. a kiváló minőségű műtrágyát 1963 óta gyártják. a vegyiművek az idén továbbfejlesztik a műtrágyagyártást: hármas hatóanyagú, szemcsézett műtrágyával is jelentkezik a piacon. /mti/

--

13.50/ju

13.50/ju
15.00/ju

-33-

bb 37. megkötötték az első új kollektív szerződéseket - a munkaügyi minisztérium az eddigi tapasztalatokról

1 sl/tr-lm ie

1969. február 14.

a rendelkezések szerint a vállalatoknál január 1. és március 31. között kötik meg és hirdetik ki az 1969-70. évi új kollektív szerződéseket, a munkaügyi minisztérium a szót-tal együtt figyelemmel kíséri a szerződések előkészítését, vitáját, s mint a minisztériumban elmondották, a tapasztala-tok általában kedvezőek.

a legtöbb helyen megfelelő időt biztosítottak arra, hogy a dolgozók véleményét nyilváníthassanak és sokoldalúan megvitathassák az új szerződéstervezeteket. a vállalatok egy részé-nél a tervezet már késő, sőt egyeseknél, mint például a kis-motor- és gépgyárban, a hazai pamutszövőben, a turkevei 17-es autójavítóban, már alá is írták az új kollektív szerződést.

örvendetes módon számos vállalat felsőbb vezetői sokat segítettek abban, hogy a szerződés megalapozott és reális le-gyen. a vörös csillag traktorgyárban például a gazdasági és a műszaki igazgató, továbbá a vállalati szakszervezeti tanács tit-kára közreműködésével ugynevezett irányító csúcshatóság se-gítette az előkészületeket, a csőszerezőipari vállalatnál a kollektív szerződés tervezetét kidolgozó bizottságok rendelke-zésére bocsátották a vállalat távlati elképzeléseit, műszaki terveit, gazdaságossági számításait, variánsait, hogy mindezt figyelembe vehessék, mielőtt véleményt mondanak. a vállalat és a szakszervezet vezetői 120 legtapasztaltabb dolgozót névre szóló levélben is felkérték, hogy társaikkal megbeszélve tegye-nek javaslatokat. másutt is tapasztalható, hogy mind a tervezet előkészítésébe, mind annak vitájába bevonták a vállalati kollekt-ívákat. a 22-es építőipari vállalatnál például első között a szocialista brigádok véleményét kérték ki. a papíripari vállala-tnál felhívták a dolgozók figyelmét, hogy az új tervezet miben tér el a régi kollektív szerződéstől.

az eddigi tapasztalatok szerint az új kollektív szerző-dések általában nagyobb súlyt helyeznek a munkateljesítményre az évvégi részesezés és a jutalmak szabályozásakor. többnyire olyan mértékben osztják fel a gyáregységek között a részesezést, amilyen arányban azok résztvesznek a vállalat nyereségének meg-teremtésében.

/folyt.köv./
14.02/

- 34 -

14.02.1969
1500-DW

bb 37. / megkötötték... 1. folyt./-ju

sokhelyen a tavalyinál reálisabban szabják meg a felmon-dási időket, mivel a tapasztalat azt igazolta, hogy az indokolat-lanul hosszú felmondási idő sem a vállalat, sem a dolgozók számára nem megfelelő. bár a jutalomszabadság feltételei is reálisabbak, mint tavaly, nem minden új szerződés, vagy szerződéstervezet men-tes a túlzásoktól. kedvező, hogy általában jobban elnek a rugal-masabb munkaidő-beosztás lehetőségeivel. sokhelyütt a szabad szom-baton szervezik meg a gépek karbantartását, hogy a hét folyamán zavartalan legyen a munka, a tm-k-sok pedig máskor vehetik ki sza-badnapjukat.

az új kollektív szerződések tapasztalatai, jó vagy rossz vonásai végül is a vállalatok gyakorlatában, munkájukban, gazdál-kodásukban és nyereségükben igazolódhatnak. saját érdekük tehát, hogy ahol a szerződést még nem kötték meg, a hátralévő másfél hónapot használják fel az adottságaiknak legmegfelelőbb, s a törvényességet szigorúan érvényesítő szerződések létrehozására.
/mti/

..-

bb 40. ,, köztisztasági hivatalok,, behavazott építkezéseken

1 sb/hné-ju ie bs

1969. február 14.

a nagy építkezéseken télen sem tartanak szünetet, de az utóbbi napokban csaknem mindenütt át kellett szervezni a munkát, mert a nagy tömegekben leesett hó betakarta a munkaterületet és a hófuvas sok helyen eltorlaszolta az anyagszállítás útjait. így az építkezések is megalakították a maguk ,, köztisztasági hivata-lait,, a hótakarító brigádokat, és munkájukat különösen jó szol-gálatlaltal segítették a földmunkát gépesítő vállalat lánctalpas föld-tőlőli. a főváros új lakótelepein, a kelenföldin, az újpalotain és a kacsóh pongrácz uti új városrészekben néhány óra alatt szabadab-bá tették a hótól a z építési terület legfontosabb útjait. több helyen gyors segítséget adtak az országutak hótorlaszaiban elakadt gépkocsiknak is. a vállalatnak csaknem husz nagyteljesítményű földtőlője vett részt a hótakarításban, s készen áll az újabb bevetésre, segítségre is. /mti/

..-

14.02.1969

-35-

bb 39. panamázó volt községi tanácsvezetőket ítéltek el

vid/kz-ju ká bs

1969. február 14.

a társadalmi tulajdont folytatólagosan elkövetett sikkasztással, csalással, hűtlen és hanyag kezeléssel károsító volt községi tanácsvezetők felett ítélkezett a miskolci járásbíró. az ügy előzményei évekre nyulnak vissza, bacsa ferenc 58 éves nyékládházai lakos, mályi község tanácsának volt vb. titkára a pénzügykezelési szabályok megszegésével, a bizonylati fegyelem semmibe vételével éveken át a visszaélések sorozatát követte el. segítségére volt ebben darók lajos 42 éves ugyancsak nyékládházai lakos, a mályi községi tanács volt vb. elnöke, aki az ellenőrzést nemcsak elmulasztotta, de több esetben maga is részese volt a bűnös uton megszerzett pénzekből. a község részére végzett munkákról a valóságosnál magasabb összegű számlát kértek a magánkisiparosoktól. a különbözetet saját céljaikra használták fel. előfordult az is, hogy a pedagóguslakások tatarozásához vásárolt építőanyagok egyrészét eladták magánosoknak. meghamisították, s a ténylegesnél magasabb összegre állították ki a munkások bérszámláit és a többletet maguk között osztották szét. ebből a pénzből juttattak zsilinszky jánosnak, a miskolci járási tanács építésvezetőjének is. a tizenhét esetben megállapított visszaéléssel több mint 43 ezer forint kárt okoztak a társadalmi tulajdonban.

a bíróság bacsa ferencet 2 évi és 4 hónapi, darók lajost 1 évi és 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte, s öt, illetve 3 évre eltiltotta őket a közügyek gyakorlásától. zsilinszky jánost 6 hónapi - felfüggesztéses - szabadságvesztéssel sújtották.
/mti/

--

bb 41. megalakult a kertészeti egyesülés

t kf/kf-ju ie cz

1969. február 14.

a gazdasági bizottság hozzájárulásával létrejött a kertészeti egyesülés. legfőbb szerve, az igazgató tanács pénteken a gun-
del étteremben tartotta alakuló ülését. határozatot hozott a fővárosi és 26 vidéki kertészeti vállalatok magábafoglaló közös érdekvédelmi szervezet megalakulásáról, jóváhagyta az egyesülés működési szabályzatát, s megválasztotta a vezető tisztségviselőket, a 7 tagú elnökséget és a 3 tagú ellenőrzőbizottságot. a kertészeti egyesülés elnöke radó dezső, a fővárosi kertészeti vállalat igazgatója lett. az egyesülés székhelye budapest, ügyeinek - az igazgató tanács és az elnökségi ülései közötti érdemi munka - intézésére külön irodát hoztak létre.

/ folyt. köv. /
14.33/ju

-36-

14.48/B

bb 41. / megalakult a ... 1. folyt./-ju

az alakuló ülés résztvevői, az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium, a pénzügyminisztérium, a fővárosi és az érdekelte megyei tanácsok képviselői, valamint az egyesülés tagjainak vezetői előtt radó dezső ismertette az egyesülés célját, feladatait.

a virágkertészet és a virágkereskedelem - a most megalakult egyesülés tagjainak tevékenysége - iránti igény rohamosan növekszik. számítások szerint az utóbbi hat esztendőben kétszeresére nőtt hazánkban a virágforgalom, s a parkterület is. a termesztő szövetkezetek is évente 8-10 százalékkal több virágot termeltek és hoztak forgalomba. tavaly mintegy 200 millió forintot költött virágra budapest lakossága.

az egyesülés tagjai azonos tevékenységet folytatnak, eddig is sokrétű kapcsolatuk, s igen sok közös problémájuk volt. az új gazdasági mechanizmus körülményei között azonban szorosabb együttműködésre van szükségük, hiszen egyebek között olyan közös vállalkozásba kezdtek, mint a nemzetközi - és az országos virágszolgálat. a virágtermesztésben és kötészetben, a parkosításban, a dísztermesztésben számos új eljárás van kialakulóban, ezek bevezetése nem olcsó, de kifizetődőbb, ha közösen viselik a költségeket. közös gazdasági érdek köti össze a 27 vállalatot, amelyek önkéntes egyesülése egyebek között lehetővé teszi termelési - beszerzési és értékesítési tevékenységük összehangolását, elősegíti a gazdaságosabb specializálódást. az egyesülés feladata az is, hogy megfelelő ár - és egyéb információkkal lássa el tagjait, segítse a hazai és a nemzetközi virágkiállítások, kötészeti versenyek rendezését, megszerveze a szakmai képzést. stb.
/mti/

-37-

15.00/ju

17.04/Lel

bb 32. /szélesedtek vegyiparunk... folyt./-lm

szilágyi sándor megállapította többek közt, hogy - amint az új mechanizmus első esztendeje bebizonyította - nincs szükség a szocialista brigádmozgalom megreformálására, az új helyzethez való igazodás első lépéseit a mozgalom saját kezdeményezéséből már megtette. például a cordatic gumigyár brigádjai az ikarus dolgozóitól kértek véleményt saját gyártmányaikról. azóta alig van probléma a gumiárak minősége körül. a veszprém megyei brigádok egy része a termelészövetkezetekben és állami gazdaságokban tanulmányozta a műtrágya, a növényvédő- és a gyomirtószer hatását.

hangsúlyozta a főtítkár, hogy a szocialista brigádmozgalom fejlődése érdekében tökéletesíteni kell az anyagi elismerés egész rendszerét. utalt azokra a panaszokra, amelyek szerint a bérek megállapításánál nem mindig veszik figyelembe a szocialista brigádok vezetőinek és tagjainak eredményes munkáját. pedig az új mechanizmusnak az az alapelve, hogy a „jól dolgozó”, és a „jól kereső”, fogalmak egybeessenek, - aminek elsősorban a bérezésben, de a jutalmazásban és a nyereségrészesedésben is meg kell nyilatkoznia - éppen ezért a szocialista brigádoknál valósítható meg a legkönnyebben. éppen ezért a szakszervezet központi vezetősége az idén meg kívánja vizsgálni, hogyan segítették elő a munkaügyi és közgazdasági szabályozók e cél megközelítését.

ezután dr. szekér gyula, a nehézipari miniszter első helyettese nyújtotta át 69 brigádvezetőnek a nehézipar kiváló dolgozója kitüntetését. négyen kapták meg a kisz központi bizottság dícsérő oklevelét, és a szakszervezet elnöksége tíz szocialista brigádvezetőt ajándékozott meg kéthetes családos jutalomudulással.

/mti/

14.55/Lm

15° Lm

--

- 38 -

bb 42. legyen elsőrendű kötelezettségvállalás a kifogástalan minőségű munka - a cipőgyárak szocialista brigádvezetőinek tanácskozá-

t sz/tné-ju ie cz

1969. február 14.

a cipőgyárak szocialista brigádvezetői pénteken értekezletet tartottak.

turzó lászló a bőripari dolgozók szakszervezete főtítkárának beszámolója alapján a vita két fő téma körül összpontosult. egyik: a brigádmozgalom helyzete, a brigádok szerepe az üzemekben, s kapcsolatuk a szakmai vezetéssel.

- az üzemek vezetői megszokták a brigádok létezését - mondotta a főtítkár - tudják, hogy számíthatnak rájuk. ugyanakkor azonban a brigádok ritkán kapnak segítséget, keveset törődnek velük, noha ezt változatlanul igénylik, annál is inkább, mert sok a saját hatáskörüket, erejüket meghaladó probléma. az üzemek még nem mindenütt használják fel a szocialista brigádmozgalom erejében rejlő lehetőségeket. sok esetben nem támasztanak velük szemben elérhetőbb de magasabb követelményeket. ne féljenek megszabítani a brigádokat a formális, de esetleg látványos vállalásoktól és gyakorlattól, mert a kollektívák csak így válhatnak valóban hasznos segítőtársukká.

a cipőiparban 344 szocialista brigád a dolgozóknak mintegy 30 százalékát foglalja magukban. az üzemekben a szocialista munkaverseny valamelyik formájában részt vesz a dolgozóknak 80-90 százaléka, de a termelés legfőbb előrelendítői a szocialista brigádok. különösen nagy feladat hárul rájuk a termékek minőségének javításában. - ez a problémakör a tanácskozás másik fő té-

a sajtóban és rádióban is sok bírálatot kap a cipőipar és ezek a bírálatok, kifogások jogosak, - mondotta a főtítkár. tudjuk, a szocialista brigádok már eddig is sok kezdeményezéssel léptek fel és arra törekedtek, hogy javítsák munkájuk minőségét, - de ennél többre van szükség. legyenek a szocialista brigádok példamutatók abban, hogy hibás terméket ne adjanak ki kezükből, és kövesse őket a műhely vagy az egész gyár valamennyi dolgozója. a kifogástalan minőségű munka legyen elsőrendű kötelezettségvállalása minden brigádnak és végső soron az üzemek egész kollektívájának./mti/

17° Lm

--

-39-

17° Lm

bb. 43. elkészült a szajoli belvizöblözet

vid-kz/gy/cz

1969. február 14.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság kivitelezésében elkészült a szajoli belvizöblözet. a csaknem hétmillió forintos költséggel tizenöt és fél kilométer hosszú főcsatornát és tíz kilométer hosszúságú mellékcsatorna rendszert építettek. a főcsatorna törökszentmiklóstól szajol nyugati részének érintésével, a négyes számú főutvonalat keresztezve szállítja majd a belvizet a tiszába. a főcsatorna tisztal torkolatánál gravitációs zsilipet és félstabil szivattyuállást építettek ki. a vízlevezető főcsatorna teljesítménye másodpercenként 2,3 köbméter, de szükség szerint, a szivattyúk üzemeltetésével, három köbméterre is emelhető. az új belvizöblözet elsősorban törökszentmiklós városnak jelent nagy segítséget, ahol belvizes évjáratokban nagy károkat okozott, házakat döntött romba a víz. mentesíti a vadvizektől a szajoli határ egy részét is, ezenkívül lehetőséget nyújt arra, hogy üzemi csatornák építésével több közös gazdaság vízlevezető rendszerét is „rákapcsolják”.

/mti/

..

bb. 44. több mint 300 gázkályha a borsodi építkezéseken

vid-kz/gy/cz

1969. február 14.

a gyakori havazások, a hideg idő sem zavarja a borsod megyei építőipari vállalat téli munkáját. dolgozói közül eddig csak azok mentek „fagyszabadságra”, akik maguk kérték. így ezekben a napokban is 900 lakás belső kiképzésén kívül a tervezett ütemben építik - többek között - a kazincbarcikai és ózdi 400 férőhelyes művelődési házakat, a miskolci tejgyárat, a borsodi szénbányák irodaházát és a nehézipari műszaki egyetem új könyvtárpalotáját. a munkahelyek fűtését, ahol csak lehetséges volt, a szennyező széntüzelés helyett gázzal oldották meg. a miskolci szentpéterikapui és győrikapui új lakótelepeken, valamint az iparváros más részein épülő féligkész lakásokban több mint 300 gázkályhát szereltek fel. ezeken a helyeken a szakipari munkákat jól fűtött helyiségekben végeztetik a dolgozók. a hideg téli napokon a borsodi építők műszakonként több mint 1 500 köbméter földgázt és propán-bután gázt égetnek el a féligkész lakások, illetve középületek helyiségeinek melegítésére.

..

15.40/gy

- 40 -

Nyírási

17.8

bb. 60. munkásmozgalmi vándorkiállítás nagykállóban

vid-fm/gy/cz

1969. február 14.

a magyar tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából - a nyíregyházi jósa andrás múzeum közreműködésével - munkásmozgalmi vándorkiállítást rendeztek szabócszatmár megyében. tizennyolc nagyméretű tablón mutatják be a közönségnek a tanácsköztársaság országos és helyi eseményeit.

a kiállítást elsőként pénteken nagykállóban a járási művelődési házban nyitották meg, majd a későbbiekben vaján, kiskördán és tiszavasváriban mutatják be./mti/

..

bb. 45. fejér megyei népfrent-aktivisták tanácskozása

vid-fm/gy/cz

1969. február 14.

a közelmúltban a fejér megyei hazafias népfrentbizottság mellett gazdaságpolitikai társadalmi bizottság alakult, amely célul tűzte ki, hogy megbeszerte széles körben ismerteti az időszerű gazdaságpolitikai kérdéseket. pénteken székesfehérvárott első ízben tanácskoztak a társadalmi bizottság tagjai, valamint a városi, járási és községi népfrentaktivisták. mintegy kétszáz résztvevő előtt tóth tiber, a fejérmegyei földhivatal vezetője az új földtörvény végrehajtását, brunner tiber, fejér megyei állami gazdaságok igazgatója pedig a népfrentbizottságok gazdaságpolitikai feladatait ismertette./mti/

..

bb. 46. ötvenegy nyugdíjba vonuló tsz-parasztot bucsuztattak adonyban

vid-fm/gy/cz

1969. február 14.

az adonyi március 21. termelőszövetkezet ötvenegy idős tagját - nyugdíjbavonulásuk alkalmából-pénteken a községi művelődési házban ünnepélyesen bucsuztatták. szalóki lászló tsz elnök köszönte meg eddigi munkájukat, majd az uttörők műsorral kedveskedtek az ünnepelteknek./mti/

..

16.10/11

- 41 -

16.17.20

17.8

bb. 47. jön a nyuszi

vid-kz/mné/gy/cz

1969. február 14.

a magyar édesipari vállalat győri keksz és ostyagyára megkezdte a husvét-i édességek szállítását a kereskedelemnek. hatszázötven mázsa 3-40 dekás tisztacsokoládéból készült frakkosnyuszi, bárány, husvét-i tojás és kiskacsa „utazik”, a gyárból az ország legkülönbözőbb vidékeire. ujdonsága lesz a husvét-i édesség-vásárnak a közkedvelt csibi tojásdraszé új, üdítőitalal töltött változata. a győri üzem együttesen 40 vagonnyi husvét-i édességet ad piacra az idén./mti/

bb. 48. kilencszáznegy lakás épül az idén győrről

vid-kz/mné/gy/cz

1969. február 14.

győr és sopron város tanácsa pénteken tárgyalta meg az 1969. évi költségvetést. győrről az ülésen elfogadott terv szerint az idén minden eddiginél több, összesen 904 lakás épül. valamennyit az új győri házigyár termékeiből szerelik össze. a lakásépítkezéssel összefüggő munkákra - közművesítésre, tereprendezésre, kisajátításra - 30 millió forintot szavazott meg a tanács. a régi lakóházak felújítására szánt összeg meghaladja a 36 millió forintot. sopronban 196 új lakást adnak át az év végéig. a megyeszékhelynél is többet - 37 millió forintot - költenek a műemlékekben gazdag város lakóházainak tatarozására. a liszt ferenc művelődési ház felújításának befejezésére külön 16 millió forintot szavazott meg a soproni tanács./mti/

bb. 49. „önmező”, olajtöltő berendezés

vid-kz/mné/gy/cz

1969. február 14.

különleges olasz gyártmányu automata gépsort helyeztek üzembe a komáromi kőolajipari vállalat almaszfűzitői gyárában. a kiváló minőségű motorolajok csomagolását korszerűsítették vele. a berendezés megtölti és lezárja a literes fémdobozokat. a legapróbb rendellenességeket is azonnal jelzi - meozza önmagát. az eldeformálódott selejtes dobozokat üresen hagyja. a berendezés óránként 1 200 - 1 400 fémdobozt tölt meg olajjal./mti/

16.15/11

164 bel.
17.2

- 42 -

bb. 50. előtérben a lakosság megbízható, pontos, gyors kiszolgálása - a postás szocialista brigádvezetők országos tanácskozása

t kf/kf/1e/gy/cz

1969. február 14.

a postás szocialista brigádvezetők pénteken tartották tanácskozásukat, a megbeszélésen résztvett és felszólalt dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter is.

biró bódis józsef a szakszervezet titkára vette számba az eddigi tapasztalatokat, ismertette a postának az új mechanizmusból adódó feladatait.

a postánál 1 700 brigád mintegy 15 000 tagja - a dolgozóknak csaknem 30 százaléka - versenyez a szocialista cím megszerzéséért, illetve megtartásáért. a brigádok a gazdasági vezetés legfőbb támaszai, tőlük indul ki a legtöbb kezdeményezés, bennük a legnagyobb a vállalkozó kedv. igen hasznos, hogy az irányító és végrehajtó szolgálatban dolgozó értelmiségiek, műszakiak közül is egyre többen kapcsolódnak be a brigádmozgalmába. a szocialista brigádoknak nagy részük van abban - hangsúlyozta a szakszervezet titkára -, hogy az utóbbi években sokat fejlődött a postai szolgáltatások színvonala. a posta és az ipari vállalatok közötti szocialista szerződéseknek köszönhető, hogy a fővárosban és vidéken a távbeszélőközpontok építése, bővítése rendre határidő előtt fejeződik be, hamarabb kapnak telefont a régen várakozók. e szerződések végrehajtásában is a szocialista brigádok járnak az élen. örvendetes, hogy az ideai vállalatokban is a lakosság, a postát igénybevevő vállalatok, intézmények megbízható, pontos, gyors előzékeny kiszolgálása került előtérbe.

a versenymozgalom fogyatékosaihoz tartozik viszont, hogy néhol csak a vezetők által meghatározott kötelezettségek teljesítésére tartják csak érdemesnek a szocialista brigádokat, a közvetlen tennivalókat, a legcélravezetőbb módszereket nem beszélik meg velük, nem kéri ki véleményüket.

/folyt. köv./

16.45/11

176 bel.

17.32

- 43 -

bb. 50. /előtérben.... folyt./ /gy

régi, tapasztalt brigádvezetők hívták fel a figyelmet, hogy a brigádmozgalom számszerű fejlesztésével egyidőben a tartalmi munka fokozására, a szocialista cím elnyeréséhez magasabb mérce van szükség./mti/

bb. 51. Üzérkedőket ítélte el a tatai városi bíróság

vid-fm/gy/cz

1969. február 14.

busás haszonnal járó üzérkedés miatt került a vádlottak padjára lovas jános, a tatai „praktika”, ktsz kubikos brigádvezetője és simonyi tibor, a szövetkezet volt főkönyvelője. lovas a főkönyvelő biztatására brigádja nevében szabálytalanul vállalkozott - magánmunkaként - egy nagyobb kerítés építésére. az ezért kapott 37 000 forintnak azonban csak a felét fizették ki a munkát ténylegesen elvégző brigádtagoknak, az összeg másik felén lovas és simonyi megosztott. a sikeren felbuzdulva a következőkben már egy többet ígérő „üzletbe”, kezdtek - ugyancsak törvénytörő módon. ezúttal a környei víz- és társulat részére vállaltak csatornaépítést. itt a munkabér fejében 260 000 forintot vettek fel. ebből az összegből a brigádvezető és a főkönyvelő önmaguk „eszméi díjazására”, körülbelül 52 000 forintot vissztartottak. a főkönyvelő a bérjegyzék minden adatát meghamisította, s így a munkásokat becsapta. mindkét jogellenes munkavállalásnál több ezer forintot adtak a közreműködőknek is. a bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a „csendes társként”, dolgozó simonyi tibor élelmes karrierista. társadalmi tulajdoni károsító bűncselekmény miatt két évet ült már, és szabadulása után mégis bizalmi állásba került. a tatai „praktika”, -tól ugyan elbocsátották, de jelenleg is főkönyvelő a várpalotai vegyes ktsz-nél.

a tatai városi bíróság a két vádlottat bünszövetségben elkövetett üzérkedésben mondta ki bűnösnek és lovas jánost másfélévi, simonyi tibort pedig két és félévi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős./mti/

17.05/1738

- 44 -

bb 52. nemes dezső látogatása békés megyében

vid-kz/-s ká cz

1969. február 14.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken békés megyébe látogatott. békéscsabán az mszmp megyei bizottságának székházában frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára, dr. szabó sándor és zalai györgy, a pártbizottság titkárai, valamint klaukó mátyás, a békés megyei tanács vb. elnöke fogadta a vendéget. nemes dezső délután aktívülést tartott az időszerű kérdésekről./mti/

bb 53. ezernél több „terített asztal”, borsodban az erdei vadaknak

vid-fm/-s cz

1969. február 14.

borsod megye több mint egy millió holdas apró- és nagyvadas területén ezernél több helyen „terített asztal”, az erdei vadaknak. a lillafüredi, a jávorkuti és a szelcepusztai vadrezervátumokban a csaknem félméteres fagyos hóban szánokon szállítják ki a szarvasoknak, őzeknek a lucernát, vadgesztenyét, a makkot. különösen nehéz a félénk muflonok „ellátása”. a fehérkőlápán, látókőn és más sziklás-karsztos vidéken lévő tanyájukat az erdészek szinte akrobatikus ügyességgel tudják csak megközelíteni.

a bükki vadváltóknál az etetőkhöz, itatóhelyekhez vezető csapásokat hókékekkel tisztítják meg az összefagyott hótól, hogy könnyebbé tegyék az eleség megközelítését.

az alföldi jellegű vidéken, a bodrogtóközben, mezőcsát környékén levő apróvadas területeken az erdősávokban, ciheresekben ócsut, olajos magvakat szórnak ki a fácán- és fogolyállomány átteleltetésére. több helyen, elsősorban az ártéri ligeterdőkben, a bokrokra, fűzfákra készítettek etetőket. a vadászok rendszeresen szemmel tartják az etetők környékét, hogy a „hivatalan vendégektől”, megóvják a hasznos vadak számára kitett táplálékot. az „őrjárat”, során már több mint másfélezer szürke varjút, szarkát kaptak puskavégre./mti/

17.05/-s

1738

1738

- 45 -

bb. 61. ülést tartott a hazafias népfront országos tanácsa

t di/gk/zs/gy/la

1969. február 14.

pénteken a parlament vadásztermében ülést tartott a hazafias népfront országos tanácsa. részt vett a tanácskozáson és az elnökségben foglalt helyet losonczi páál, az elnöki tanács elnöke, dr. harrer ferenc, dr. ortutay gyula és sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökei, továbbá bugár jánosné, az országos tanács főtitkárhelyettese.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke megnyitójában megemlékezett arról a súlyos veszteségről, amely dobi istván elhunytával érte a magyar politikai életet és a hazafias népfrontmozgalmat. a hazafias népfront országos tanácsa jegyzőkönyvben öröközte meg dobi istván érdemeit, s az ülés résztvevői néma felállással tisztelgtek a kiváló politikus és államférfi, a magyar nép hű fiának emléke előtt.

ezután erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára számolt be a hazafias népfront 4. kongresszusa óta végzett munkáról.

/beszédét mai bb. 13. számú kiadásainkon közöltük, az embargót feloldjuk./

ezt követően mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára tartott referátumot a hazafias népfront nemzetközi tevékenységéről és a magyar békemozgalom akciójáról.

/referátumát mai bb. 14. számú kiadásainkon közöltük, az embargót feloldjuk./

mátyás lászló referátuma után vita következett. vass györgy, a sárvári kórház főkönyvelője, az első felszólaló arról beszélt, hogy városában a mozgalom hívószavára csaknem kétmillió kétszázezer forint értékű társadalmi munkát vállaltak és végeztek a helybeliek.

/folyt. köv./

17.15/

17.15/

- 46 -

bb. 61. /ülést tartott.... 1. folyt./ gy

az előző évben alig több mint 800 ezer forint volt a végeredmény. beszámolt arról is, hogy megírják a város üzeminek, intézményeinek történetét, a második világháború alatt sárvárott élt lengyel hadifoglyok hányattatásait, s elkészítik a megújodott sárvár monográfiáját.

gervai béla, a kiosz elnöke azt fejtegette, hogy a kisiparosok meggyőződéssel támogatják a szocialista nemzeti egység politikáját és részt kérnek, részt vállalnak a közösség szolgálataiból. az elmúlt öt évben 50 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a községfejlesztési tervek megvalósításához, s a vietnami nép támogatásából is kivették részüket. javasolta, hogy a népfront - a munkás-paraszt találkozókhoz hasonlóan - teremtsen alkalmat a kisiparosok, valamint a munkások, értelmiségiek, dolgozó parasztek összejövetelére. ezenkívül indítványozta, hogy a népfront rendezzen ankétokat a különböző területeken a szolgáltatás, a lakosság ellátásának helyzetéről és feladatairól.

izsáki mihály, a komárom megyei népfrontbizottság titkára rámutatott: az emberekben ma is élénk az érdeklődés a változó világ, a nemzetközi események összefüggései, mozgatórugói iránt. hangsúlyozta: rétegenként tagozódó igények jelentkeznek a baráti országok, népek életét, kultúráját, jelenét és jövőjét ismertető barátságai rendezvények iránt. ezek kielégítésére új módszerek, formák alkalmazására van szükség. kitért arra is, nagy feladatot jelent a népfrontbizottságok számára, hogy egyszerre kell széles körben megismertetniük, feldolgozniuk és a helyi viszonyokra alkalmazniuk a népfrontkongresszus dokumentumait. javasolta, hogy az év második felében az országos tanács tűzze napirendre az új gazdaságirányítási rendszer társadalmi-politikai hatásait.

dr. reischl antal egyetemi tanár azt fejtegette, hogy a népfront kongresszus helyesen választotta meg és dolgozta fel azokat a politikai témákat, amelyek felkeltik a lakosság érdeklődését s cselekvésre ösztönöznek.

/folyt. köv./

17.15/-s

17.15/

17.15/

- 47 -

bb. 61. /ülést tartott... 2. folyt./ gy

ezt bizonyítja, hogy budapesten is sok új arc tűnt fel a különböző tanácskozásokon. elmondta, hogy a fővárosban a reformhoz kapcsolódó kérdések közül elsősorban a tanácsi demokrácia erősítésére jelentkezett új kezdeményezésekkel a népfront. aláírták a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának és a hazafias népfront budapesti bizottságának együttműködési megállapodását, s ennek alapján a főváros vezetői már eddig is több olyan döntést hoztak, amelyben a népfront javaslatai is helyet kaptak. így például a margitsziget távlati rendezési tervével kapcsolatban a szomszédos hajógyári sziget további sorsát, jövőjét is megvizsgálják.

bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese támogatta azt a javaslatot, hogy az új mechanizmus társadalmi-politikai hatásait is tüzze napirendre a népfront. beszélt arról is, hogy a gazdaságosságra irányuló törekvések helyenként tulzott formában jelentkeznek. így például előfordul, hogy az egyes vállalatok azért kívánnak lemondani a falu könyvtárjesztésről, vagy a külterületi, falusi kereskedelmi egységekről, mert - ugymond - nem eléggé jövedelmezőek. kezdeményezte, hogy a népfront is kapcsolódjék be az egyes települések és országrészek negyedik ötéves, valamint távlati tervének kidolgozásába. végül a tömegszervezetek és a különböző gazdasági szervezetek gyűlölcsozó együttműködésének, sokrétű kapcsolatának fontosságát hangsúlyozta.

dr. ortutay gyula akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke beszámolt az országos elnökség mellett működő honismereti társadalmi bizottság tevékenységének első eredményeiről. egyebek között elmondta, hogy az elmúlt hetekben négy munkabizottság alakult a különböző kérdések részletes elemzésére, az egyes területek gondozására. hangsúlyozta, hogy széles sávu honismereti munka bontakozott ki a kongresszus óta az országban, s ez a helyi erőket is jól kamatoztatja. felvetette: érdemes lenne megvizsgálni egy új, esetleg negyedévenként megjelenő folyóirat kiadásának szükségességét.

/folyt. köv./
17.15/11

17.15/11
17.15/11

- 48 -

bb. 61. /ülést tartott... 3. folyt./ gy

ez jó eszköz volna a helytörténeti kutatások és kéziratos feldolgozások értékeinek megmentésére. kifejtette: társadalmunkban, a honismereti mozgalomban egységes egészet kell alkotniuk régi és újabb történelmi hagyományaink tisztelésének, megbecsülésének - mondta, s azzal a javaslattal zárta felhívását, hogy a népfront hívjon minél több vendéget külföldről, s tegye lehetővé számukra a szocializmus magyarországi építésének, a hazafias népfront munkájának megismerését.

tóka lajosné, a kaposvári városi tanács dolgozója megerősítette: helyes és hasznos munkabizottságokra építeni a népfront tevékenységének egy-egy részét. elmondta, hogy náluk az urbanisztikai bizottság már jelenleg is részt vesz a fejlesztési tervek kidolgozásában, segít az előkészítésben és a megvalósításban.

a vita lezárása után erdei ferenc és mátyás lászló válaszolt az elhangzott észrevételekre, javaslatokra, majd a hazafias népfront országos tanácsa elfogadta a beszámolókat, s felhatalmazta az elnökséget, illetve a titkárságot, hogy az eddigi uton folytassa a munkát. az ülést kállai gyula zárta be./mti/

..

bb. 57. kártyások és kártyagyártók megállapodása

1 pr/gg/15/gy/cz

1969. február 14.

együttműködési megállapodást kötött a magyar játékkártyagyár és a budapesti bridzs egyesület. a gyár tagja lett az egyesületnek, amelynek játékosai szakvéleménnyel, propaganda munkával támogatják tevékenységét. közösen rendezik meg - a gyár százéves jubileuma alkalmából - szeptember 6- és 10-e között tihanyban a 12. balatoni nemzetközi bridzsversenyt. a játékkártyagyár megbízottai az oslói bridzs európa-bajnokságon is részt vesznek./mti/

..

17.30/11

17.30/11

17.30/11

- 49 -

bb. 55. a szakmunkás-utánpótlásról tárgyalt a nyomdász szak-
szervezet elnöksége

t sz/tné/1e/11 cz

1969. február 14.

országos viszonylatban napirendre került a szakmunkásképzés korszerűsítése, e téma iparági vonatkozásaival foglalkozott pénteki ülésén a nyomda, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének elnöksége.

a kérdés megvitatása azért is időszerű, mert a nyomdák modernizálása, a papírgyárak fejlesztése megköveteli a megfelelő szakmunkás-utánpótlást is. a nyomdaiparban 1965 és 1980 között 140 százalékkal kell növelni a termelést, miközben a munkáslétszám 35 százalékkal gyarapszik. jelenleg 16 szakmában van nyomdásztanuló képzés és ezt túlságosan szakosítottan tartják. központilag csak a ságvári endre tanulóintézet képez szakmunkásokat évente azonban csak 130-140 -ot tud kibocsátani. ez az ösztanuló létszámnak csupán egyötöde. általában a nyomdák önállóan gondoskodnak saját tanulóik oktatásáról, neveléséről. a könnyűipari minisztérium programot dolgozott ki az új budapesti nyomdász iparitanuló iskola létesítésére, de valószínűleg szükséges lesz, hogy valamelyik nagyobb vidéki nyomdaipari központban is épüljön iskola. addig is, míg ezek megkezdik működésüket, a vállalatoknak maguknak kell megfelelő tanmühelyeket berendezniük. a nyomdaiparban fokozatosan be akarják vezetni a tanuló emeltszintű oktatását. a papíriparban csak néhány évvel ezelőtt kezdték meg a szakmunkás-képzést, jelenleg 320 fiatalt oktatnak, dunaujvárosban már tanulnak a lábatlanon épülő új vékonypapírgyár jövődi szakemberei.

a szakszervezet elnöksége állást foglalt: az üzemi kollektívák egységének felelősnek kell lenniük, hogy az üzemek szocialista emberré, a legújabb technikát elsajátító szakemberre neveljék az ott tanuló fiatalokat.

a szakszervezet elnöksége a továbbiakban több más napi rendi pontot is tárgyalt. elfogadta a szakszervezetnek a magyar újságírók országos szövetségével és a művészeti szakszervezetek szövetségével kötendő együttműködési megállapodás-tervezetét. ugyancsak tervet fogadott el a typográfia megjelenésének 100. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepség programjára. /mti/

17.30/11

1734 zeli
18.2

- 50 -

bb. 54. tungsrám-fiat keretszerződés magyar autólámpák szállításáról

i sl/j/1e/11 cz

1969. február 14.

az egyesült izzó és az olasz fiat-cég képviselői budapesten keretszerződést írtak alá arról, hogy a magyar gyár ez év áprilisa és a jövő év márciusa között 700 000 dollár értékű autófényszórót, autó-segédvilágító lámpát és halogén lámpát szállít a fiatnak. az áruk pontos összetételéről és a szállítás üteméről ezután döntenek. az egyesült izzó a sajátos műszaki előírásoknak is kész eleget tenni.

a mostani keretszerződés egy ellenvásárlási szerződés alapján jött létre, amelyet 1966 szeptemberében a magyar külkereskedelmi bank és a fiat-cég vezetői írtak alá. az 1970 végéig érvényes szerződés lehetővé teszi, hogy a fiat-cég és a magyar vállalatok között növekedjenek a kereskedelmi kapcsolatok, még pedig oly módon, hogy a kölcsönös szállítások értéke egyensúlyban maradjon. az ellenvásárlási szerződés aláírása óta 3100 a gépkocsit szállított magyarországra a fiat, s a kocsik árának nagyjából megfelelő értékben műbőröket, szerszámgepeket, autómelöket, visszapillantó-tükröket, s néhány más, a gépkocsik gyártásához és felszereléséhez szükséges árut vásárolt, magyar vállalatoktól. nem egyszerű árucseréről van szó, mert a szállítmányokért mindkét fél minden esetben fizet. a kölcsönös szállítások azonban a szerződés értelmében egyensúlyban maradnak. a 700 000 dollár értékű autólámpa-exportra is több fiat-kocsi behozatalát teszi lehetővé. /mti/

--

bb. 59. kiállítás a május 1. filmszínház előcsarnokában

k/11 cz

1969. február 14.

durkó gábor jugoszláviai utirajzaiból február 16-án vasárnap, kiállítás nyílik a május 1. filmszínház előcsarnokában. /mti/

--

17.33/11

1734 zeli

18.2

- 51 -

bb. 56. újabb regionális vízműveket építenek komárom megyében

vid-kz/mné/gy/cz

1969. február 14.

a legfontosabb gazdasági javak egyikéről a vízről rendeztek pénteken tanácskozást tatabányán a komárom megyei tanácsnál. bár az országnak ebben a részében a városi lakosság 88 százaléka, a falusi lakosságnak pedig 38 százaléka kap már vezetékes vizet, s ez országosan kimagasló eredmény, mégis rendkívül sok a tennivaló - hangsúlyozták a tanácskozáson. a gondok egy részét az okozza, hogy a meglévő vízművek nem tudják zavartalanul kielégíteni a gyorsan növekvő igényeket. a probléma végleges megoldása csak a tervezett, s részben már épülő három új regionális vízműtől várható. az erősen iparosodott megyében gyorsan növekszik az élő vízforrások szennyeződése, s ez más oldalról, a megfelelő minőségű víz biztosítása szempontjából támaszt új feladatokat. sok munkát ad az árvíz elleni védekezés is. a duna 77 kilométer hosszan érinti a megye területét. a kis vízfolyások vízkészlete ugyan nem jelentős, de főleg a nyári felhőszerkezetek idején meglehetősen nagy károkat okoznak áradásaikkal. az utóbbi években rendkívül sokat költöttek ennek megakadályozására, s a következőkben is újabb védőműveket építenek, tovább magasztítják a töltéseket./mti/

..

bb. 62. száz fotó bécsről, száz budapestről

t tf/gg/zs/gy/la

1969. február 14.

„bécs-budapest,„ címmel fotóművészeti kiállítás nyílt pénteken a nagymező utcai ernst muzeumban. armuth iván, a magyar fotóművészek szövetségének elnökségi tagja nyitotta meg a tárlatot, amely az osztrák és a magyar fotósok szakmai testületének rendezésében, a kulturális kapcsolatok intézete jóvoltából kerül a közönség elé. az anyag 200 felvételt tartalmaz, száz képet az osztrák, százat a magyar fővárosról. egyaránt szerepelnek a kollekcióban fotóművészek, amatőrök, riporterek felvételei a két világváros életéről, látványosságairól, sajátos arculatáról. a gyűjteményt az elmúlt ősszel nagy sikerrel mutatták be bécsben. a kiállítást két hétig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

..

17.38/11

- 52 -

18.2

18.2

bb. 58. a legkifizetődőbb üzleti befektetés a hozzáértő, kulturált kiszolgálás - tanácskoztak a kereskedelem szocialista brigádvezetői

t kf/kf/ie/gy/cz

1969. február 14.

a kereskedelem eddigi dicséretes eredményeiben nagy része van a mintegy 75 000 tagot számláló 9 200 szocialista brigádnak, amelynek 250 képviselője pénteken a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének székházában tartották országos értekezletüket. a tanácskozáson résztvett gáspár sándor, a szot főtitkára is.

Ligetű László a kpvsz főtitkára elnöki megnyitójában hangsúlyozta: elsősorban a szocialista brigádoktól, az ő példamutató munkájától várják a kereskedelmi munka javítását, az igazán kulturált kereskedelem, az eladók és a vásárlók közötti ideális viszony kialakulását. ezt fokozottabb nevelőmunkával segítik. a szakszervezetnek és a gazdasági vezetőknek azonban elsődleges feladatuk, hogy megfelelő munkakörülményeket, anyagi, műszaki és technikai feltételeket teremtsenek a kereskedelem és a fogyasztók megfelelő, együttműködéséhez.

az egész kereskedelem, ezen belül a szocialista brigádok tennivalóiról szurdi istván belkereskedelmi miniszter beszélt a tanácskozáson.

elmondta, hogy három esztendő alatt a brigádok első tanácskozása óta a brigádok száma megkétszereződött, s a kereskedelemnek alig van olyan eredménye, amelyhez az élenjáró dolgozók tevékenysége ne járult volna hozzá.

az árualap és vásárlóerő oldaláról egyaránt biztosítottak a feltételek a kereskedelemről várt ideai nagy forgalom lebonyolításához. nem mindegy azonban, hogy milyen árut kínálnak a vásárlóknak.

/folyt. köv./
17.45/11

- 53 -

18.2

18.2

bb. 58. / a legkifizetődőbb.... 1. folyt./ gy

a vállalatoknak igényesebben kell fellépniük a fogyasztási cikkek gyártó üzemeinél. a várható nagyobb kereslet csak akkor elégíthető ki, ha fokozottabban alkalmazkodik a kereskedelem a különböző társadalmi csoportok, rétegek igényeihez. nem szabad megfeledkezni arról, hogy a vásárlóknak - ma még tekintélyes része keresi a tartós, jóminőségű, de olcsó fogyasztási cikkekét.

a kereskedelmi szolgáltatások kiszélesítésével, a kulturáltabb kiszolgálással új vevők százait lehet megnyerni, és ezreket megtartani. - mondta a miniszter. szólt ezután a kereskedelem műszaki-technikai színvonala növelésének elsőrendű szükségességéről, de nyomatékosan hangsúlyozta, azok a vállalatok járnak jól, amelyek felismerik, hogy az állandó és biztos nyereség forrása a nagyobb forgalom, s hogy a legjobb, legkifizetődőbb üzleti befektetés a vásárlók hozzáértő, kulturált kiszolgálása.

a miniszter kérte a szocialista brigádokat, hogy továbbra is tanúsítsanak példamutató, követésre ösztönző magatartást. nincs szükség különleges áldozatra - mondta -, csak nagyobb-foku, szocialista emberhez méltó öntudatra, s a szakmának az átlagosnál nagyobb szeretetére. a szocialista brigádok minden tekintetben képviseljék, védjék a fogyasztók érdekeit, akár azzal is, hogy követeljék a boltok, a vállalatok vezetőitől a vásárlók által keresett cikkekét. segítsenek abban, hogy a vevők elégedetten távozzanak az üzletből, vissza is térjenek oda, s érezzék, hogy a vásárlásokkal kapcsolatos gondjaikat bizalommal megoszthatják bármelyik eladóval./mti/

bb. 65. péter jános

1/zs/gy/La

1969. február 14.

külgyminiszter táviratban üdvözölte dudley senanayake ceyloni miniszterelnököt és külgyminisztert a magyar ceyloni diplomáciai kapcsolatok felvételének 10. évfordulója alkalmából./mti/

1814 *zsh*
18 *sz*

- 54 -

bb. 66. budapesten tartják első tanácskozásukat a kgst országok belkereskedelmi miniszterei

1 kf/kf/1e/1L La

1969. február 14.

a kgst végrehajtó bizottságának múlt évi moszkvai ülésén hozott határozat alapján február 18-21. között budapesten kerül sor a kgst országok belkereskedelmi minisztereinek első tanácskozására. a tárgyalásokon a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a magyar, a mongol, az ndk-beli, a román és a szovjet belkereskedelmi miniszter, valamint a kgst titkárság képviselője vesz részt.

a kgst országok belkereskedelmi tárcáinak együttműködését 1964-ig esetenkénti tárgyalások jellemezték. három éve a kétoldalu gazdasági együttműködési kormánybizottságok mellett belkereskedelmi munkacsoportok alakultak, amelyek együttműködési program alapján dolgoznak. kapcsolatuk alapvető célja a belkereskedelmi választékcseré bővítése, lehetőségeinek jobb kihasználása. a fogyasztási cikk-import és ezen belül a belkereskedelmi választékcseré a baráti országok között különösen az utóbbi időben lendült fel. hazánkban az eddigi kötött kontingens-rendszer fokozatos feloldása, a belkereskedelmi vállalatok önálló export-import lehetőségei nyomán a szocialista országokkal bonyolított árucsereforgalom jelentősen fejlődött.

a miniszterek budapesti tanácskozásán foglalkoznak majd a választékcseré forgalom növelését elősegítő új módszerekkel, tárgyalnak a termelői kapacitások cseréjéről, sokoldalu rendszeres árubemutatók, kiállítások rendezéséről, új cikkek bevezetését szolgáló kísérleti vásárlásokról. megvizsgálják a határmenti területek közvetlen árucseré lehetőségeinek bővítését, a nemzeti éttermek, ajándékboltok hálózata külföldi gyarapításának lehetőségeit, s tapasztalatcserét folytatnak a vendéglátás, az idegenforgalom területén is.

a tanácskozás a választékcseré és egyéb együttműködési egyezmények aláírásával fejeződik be./mti/

18.05/gy

- 55 -

1612 *zsh*
1820 *zsh*

bb. 63. esternázy-kantáták bemutatója a zeneakadémián

1 ol/gk/zs/gy/la

1969. február 14.

a pro musica kamarazenekar vasárnap esti zeneakadémiai koncertjén - csajbók terézia és a budapesti madrigalkórus közreműködésével - olyan művet is bemutatnak, amelynek eddig jobbára csak részletei voltak ismertek a fővárosi zenebarátok körében. esternázy pálnak, a magyar barokk kor kiemelkedő képességű alakjának „harmonia coelestis”, -ciklusból származó tiz kantátájáról van szó. az esternázytól fennmaradt egyetlen ciklikus kompozíció 55 kantátajételből áll, a 17. század vége felé keletkezett és 1711-ben jelent meg nyomtatásban. az énekhangra és hangszeres együttesre írt latin szövegű mű egyetlen részletes példányban maradt fenn. nyilvános előadásban 1966 őszén a lengyelországi bydgoszczban, kelet-európa régi zenéjének fesztiválján szólaltak meg a mű részletei./mti/

..

b.b 68. muzeum az építészeti emlékeknek

t sb/j/1e/gy/la

1969. február 14.

az építészeti emlékek megőrzésére és bemutatására új muzeum alakult. ennek feladatairól tárgyaltak az építészek - dr. zádor anna műtörténész, egyetemi tanár vezetésével - a magyar építőművészek szövetségének székházában megrendezett pénteki vitadélutánon.

az építészeti muzeum anyagának alapja az országos műemléki felügyelőség mintegy százéves múltra visszatekintő gyűjteménye, szakkönyvtára, valamint levél-, fotó- és irattára. egy évvel ezelőtt pedig széleskörű munka kezdődött a gyűjtemény kibővítésére, a régi és a mai építészet tervrajzainak, modelljeinek, egykori metszeteknek és más emlékeknek, dokumentumoknak - a már alig fellelhető anyagoknak - összegyűjtésére. az a cél, hogy az új muzeum a különböző építészeti korok építészeti szemléletét, izlését illusztrálja. így nem konkurrens más muzeumok kőtárainak és egyéb anyagainak, s a levéltárakat sem akarja „kirabolni”, hiszen nem célja kutatási és tudományos központ kialakítása sem. az építészeti ismeretek iránti érdeklődést kívánja kielégíteni és megismertetni a látogatókat a hazai építőművészet nagyjával. az első bemutatkozásra még az idén sor kerül. a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából rendeznek kiállítást az első magyar proletár állam építészeti és városrendezési terveiből./mti/

..

18.00/11

1810 bel

1827

- 56 -

bb. 69. dr. biró józsef előadása a felsőfoku külkereskedelmi szakiskolán

1 sz/j/1e/11 la

1969. február 14.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter pénteken a felsőfoku külkereskedelmi szakiskolában előadást tartott a külkereskedelem feladatairól, a népgazdaságban elfoglalt helyéről. előadásában utalt arra a fontos tevékenységre, amelyet az iskola a külkereskedelem szakember-utánpótlásában betölt. ez az iskola adta az utóbbi években az újabb külkereskedelmi szakemberek többségét, és jó eredményei indokolták, hogy jogilag is főiskolává nyilvánítsák.

az iskola fennállása óta mintegy 800 szakembert - áruforgalmi előadót, külkereskedelmi levelezőt, szakfordítót, tolmácsot adott a külkereskedelemnek. a magasszintű képzést biztosítja, hogy a vállalatok szívesen fogadják az iskolából kikerülő szakembereket például a legutóbbi tanévben végzett nyolcvan külkereskedelmi levelezőnek 210 állást ajánlottak fel./mti/

..

bb. 70. gázlók a dunán - megszűnt a zajlás a sión és a dráván

1 sb j/1e/11 la

1969. február 14.

hazai folyóink tulnyomó részét még kemény jégpáncél borítja. a balatonon 15-30, a velencei-tavon 12-18 centiméter vastag a jég. a dél-magyarországi enyhülés következtében viszont a sión és a dráván megszűnt a jégzajlás. a dunán sem a jég, hanem az apadás miatt mind jobban elsekélyesedő és zátonyos mederszakaszok nehezítik a hajózást. a magyar szakaszon 13 gázló keletkezett, s ebből 10 található rajka és gönyű között. a gázlóban általában csak 20-22 deciméter mély víz takarja a sóderzátonyokat. a legkisebb gázló paks közelében alakult ki, s ez az akadály mindössze 19 deciméteres merülést enged a hajóknak. egyelőre nincs remény az apadás megszűnésére. budapestnél a legutóbbi 24 órában újabb 7 centiméterrel csökkent a vízszint s miután a duna felső szakasza is 1-10 centiméterrel apadt, a következő napokban sem bőségesebb vízutánpótlásra számítani./mti/

..

1 lehet

18.10/11

1827

1827

- 57 -

bb. 64. energiagazdálkodásunk időszerű kérdései - kiosztották az egyesületi díjakat az energiagazdálkodási tudományos egyesület jubileumi közgyűlésén

t tz/gg/ie/gy/La

1969. február 14.

húsz éves fennállását ünnepelte pénteki 9. közgyűlésén az energiagazdálkodási tudományos egyesület.

varga István főtitkár beszámolója és az egyesület belső életével kapcsolatos kérdések megvitatása után dr. Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes, az egyesült elnöke tartott előadást energiagazdálkodásunk időszerű kérdéseiről.

utalt arra, hogy az ország energiapolitikájának irányelveit első ízben 1964-ben, majd a múlt év őszén tárgyalták meg az MSZMP vezető szervei, s az elfogadott koncepció a konkrét intézkedések megtétele érdekében a közeljövőben kerül a kormány elé. Energiagazdálkodásunk időszerű teendőit ez a távlati koncepció szabja meg majd. az azonban már végleges elhatározás, hogy energiasztruktúráinkban a szénhidrogének fokozatosan előtérbe kerülnek a szénrel szemben, amelynek kitermelését a gazdaságosságszabta méretekre kell csökkentenünk.

szénbányászatunkra ugyanis - amint a továbbiakban dr. Lőrinc Imre hangoztatta - rendkívül nagy súllyal nehezedik a konkurens energiahordozók nyomása. a hazai földgáz önköltsége körülbelül egyharmada, a hazai kőolajé körülbelül a fele, sőt a szovjet importkőolaj ára is csak mintegy 70 százaléka a hazai szén átlagos önköltségének. ennek ellenére a szén az ország összes energiafogyasztásában még mindig tekintélyes részt képvisel. a meglévő széntüzelő berendezések értéke, az ipar és a lakosság igen különböző beruházási igényei és ezzel párhuzamosan a beruházási lehetőségek korlátozottsága miatt alig várható, hogy a szénfogyasztók hamarosan felcsörélik, vagy átalakítják berendezéseiket a szénhidrogén-felhasználására.

ugyanakkor a szénhidrogének egyre nagyobb arányú kitermelés- és eljuttatása a fogyasztókhoz még számos műszaki és gazdasági probléma megoldását követeli meg.

/folyt. köv./

13.25/gy

- 58 -

1844 Zeh

190

bb. 64. / energiagazdálkodásunk.... 1. folyt./ gy

a kitermelés további fokozása elkerülhetetlenné teszi a nagy mélységű kutatásokat. az eddigi mérések szerint az ország területének jelentős részén van kilátásunk további kőolaj- és földgázkészletek kiaknázására. e területek részletes kutatása azonban 3 000 méternél mélyebb furásokat és a geofizikai munkát jelentős korszerűsítést igényli. a feladat bonyolultságát jellemzi, hogy 4 500 - 6 000 méteres mélységben a furóberendezéseknek már 200-250 fokos hőmérsékleten és 1 000 - 1 500 atmoszféra nyomás alatt kell dolgozniuk.

hangoztatta dr. Lőrinc Imre, hogy új műszaki megoldásokra van szükség a csővezeték-hálózatoknál az automatizálás, a hirtől, illetve telemechanikai ellenőrző és vezérlő rendszerek kiépítéséhez is. például a gázvezeték-hálózat gyorsan változó üzemi viszonyainak figyelemmel kísérésére a diszpécser-központoknak önálló információtovábbító vezeték-hálózatokkal, a távvezetési állomásoknak pedig rendszeres ellenőrzést, regisztrálást és a szabályozó berendezések működését biztosító telemechanikai berendezésekkel is kell rendelkezniük. ennek az igénynek a kielégítésére szolgálnak az üzemzavarok, például csőtörések esetén önműködően üzembe lépő biztosító és távjelző berendezések is. 1970-ig a hazai kőolaj- és gázvezetékek korszerű üzemeltetéséhez az európai élvonalával azonos szintű megoldásokat fogunk alkalmazni.

befejezésül leszögezte a miniszterhelyettes, hogy az energiatermelő és -átalakító iparágak fejlesztése elengedhetetlené teszi a mind megalapozottabb hosszútávú energiagazdálkodási vizsgálatokat, elsősorban a távlati energiaigények meghatározását. ma hozott döntéseink alapvetően kihatnak a következő évek, sőt évtizedek energiagazdálkodására, energiapolitikájára, és az energetikai iparágak népgazdasági súlya folytán az egész népgazdaság fejlődésére.

/folyt. köv./

18.30/gy

1850 Zeh

197

- 59 -

bb. 64. /energiagazdálkodásunk... 2. folyt./ gy

ezután került sor a kitüntetések, egyesületi díjak kiosztására. az egyesület kilenc tagja a nehézipar, három a kohó- és gépipar, egy pedig az építőipar kiváló dolgozója kitüntetést kapta.

dr. Lőrinc Imre miniszterhelyettes az egyesületi díjakat nyújtotta át. a szikla géza-díj aranyfokozatát Anesini Andor a beruházási bank műszaki főelőadója, Varga István, az országos energiagazdálkodási hatóság osztályvezetője és Vida Miklós, a fővárosi gázművek műszaki igazgatója, a Segner-díjat dr. Halász Dénes, az erőterv nyugalmazott irodavezetője és dr. Zettner Tamás, a villamosenergiaipari kutató intézet igazgatóhelyettese, a Dobó László-díj első fokozatát pedig Uray János, a Ganz-mávag energia-gyáregységének főmérnöke kapta.

a közgyűlés ezután megválasztotta az egyesület új vezetését. elnök ismét dr. Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes, főtitkár Varga István, a magyar villamos művek tröszt beruházási igazgatója lett./mti/

bb. 71. szombaton nyit a fehér galamb vendéglő

1 kf/kf/1e/gy/La

1969. február 14.

a háború alatt elpusztult évszázados várbeli fehér galamb vendéglő a szentháromság utca 9-11. szám alatt modern formában újjáépült és szombaton délben megnyílik.

a vár nagymultu vendéglátóhálózatát újjáélesztő délbudai vendéglátó vállalat a mai követelményeknek megfelelően, de a hagyományokat, a régi szolgáltatásokat és a cégért tisztelve rendezte be a hangulatos vendéglőt. a földszinti 80 személyes étteremben a vendégek előtt nyárson sütik egészben a malacot, a bárányt, de kapható rendszeresen malacpörkölt, tárkányos bárány is, mégpedig fatálcákon szervírozva.

a vendéglő alatt két emelet mélységben hangulatos sziklaborozópincében 30-40 vendég fér el egyszerre. a megrendelt italokat a raktárból csiga-liften eresztik le a helyiségbe, s fakupában, fapohárban szolgálják fel./mti/

18.35/gy

18.12.22

19.2

- 60 -

bb. 67. éles ellentétek hazánk időjárásában - hótakaró az egész országban

1 tz/gg/1e/gy/La

1969. február 14.

nyugat-, közép- és dél-európa egyaránt az északról érkező hidegebb és a földközi tenger térségéből származó melegebb légtömegek találkozásának színtere lett a hét végére - mondta Rajkai Ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa. - ezen a területen általában csapadékos az időjárás: sűrűn váltakozik a hó, a havas eső, az ónos eső és az eső. egyes helyeken pedig - például Kalinyingrádnál - szabályszerű, villámokkal, mennydörgéssel kísért nyári zápor volt, csak éppen nem eső, hanem hó hullott és a hőmérséklet mínusz 10 fok volt.

egyébként mi még szerencséseseknek tarthatjuk magunkat, mert például a szovjetunióban még most sem szűnt meg az a rettenetes hófúvás, amely az azovi tengertől Leningrád térségéig száguld néha óránként 70, de az egyes szállókések idején 100 kilométert is meghaladó sebességgel. ennek a hófúvásos zónának a fehér csikja éles konturokkal vágja szét az esso-6 mesterséges hold felvételeit, éppen úgy, mint az az óriási front- és felhőrendszer is, amely az ibériai félszigettől az alpokon és a kárpát medencén át egészen a fekete tenger térségéig húzódik.

a szovjetunióban még mindig tartott a kemény hideg. moszkvától északkeletre nappal is mínusz 15-20 fok közötti hőmérsékletek voltak, sőt moszkvában sem emelkedett a hőmérő higanyszála a mínusz 10 fok fölé. ez a hideg már skandináviára is áttért, úgyhogy ott pénteken hajnalban mínusz 25-30 fokot is mértek.

hazánkban éles különbség alakult ki az ország északnyugati és délkeleti megyéi között. délkeleten fagyponthoz felett volt a hőmérséklet és esett az eső. pénteken koradélután Baján, Szegeden és Békéscsabán plusz 2, Debrecenben plusz 1 fok volt, míg Győrben mínusz 3, Szombathelyen mínusz 4, Sopronban pedig mínusz 6 fokon állt meg a hőmérő higanyszála. ezen a részen havazások voltak, az átmeneti zónában, a „határterületen”, pedig ónos eső nehezítette még jobban az amúgyis erősen megromlott közlekedési helyzetet.

/folyt. köv./

18.50/11

18.16.22

19.2

- 61 -

bb. 64. /energiagazdálkodásunk... 2. folyt./ gy

ezután került sor a kitüntetések, egyesületi díjak kiosztására. az egyesület kilenc tagja a nehézipar, három a kohó- és gépípar, egy pedig az építőipar kiváló dolgozója kitüntetést kapta.

dr. Lőrinc Imre miniszterhelyettes az egyesületi díjakat nyújtotta át. a szikla géza-díj aranyfokozatát anesini andor a beruházási bank műszaki főelőadója, varga istván, az országos energiagazdálkodási hatóság osztályvezetője és vida miklós, a fővárosi gázművek műszaki igazgatója, a segner-díjat dr. halász dénes, az erőterv nyugalmazott irodavezetője és dr. zettner tamás, a villamosenergiaipari kutató intézet igazgatóhelyettese, a dobó lászló-díj első fokozatát pedig uray jános, a ganz-másvag energia-gyáregységének főmérnöke kapta.

a közgyűlés ezután megválasztotta az egyesület új vezetőségét. elnök ismét dr. Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes, főtitkár varga istván, a magyar villamos művek tröszt beruházási igazgatója lett./mti/

bb. 71. szombaton nyit a fehér galamb vendéglő

1 kf/kf/ie/gy/La

1969. február 14.

a háború alatt elpusztult évszázados várbeli fehér galamb vendéglő a szentháromság utca 9-11. szám alatt modern formában újjáépült és szombaton délben megnyílik.

a vár nagymultu vendéglátóhálózatát újjáélesztő délbudai vendéglátó vállalat a mai követelményeknek megfelelően, de a hagyományokat, a régi szolgáltatásokat és a cégért tisztelve rendezte be a hangulatos vendéglőt. a földszinti 80 személyes étteremben a vendégek előtt nyárson sütik egészben a malacot, a bárányt, de kapható rendszeresen malacpörkölt, tárkányos bárány is, mégpedig fatálcákon szervírozva.

a vendéglő alatt két emelet mélységben hangulatos sziklaborozópincében 30-40 vendég fér el egyszerre. a megrendelt italokat a raktárból csiga-liften eresztik le a helyiségbe, s fakupában, fapohárban szolgálják fel./mti/

18.35/gy

18.22.22

19.2

- 60 -

bb. 67. éles ellentétek hazánk időjárásában - hótakaró az egész országban

1 tz/gg/ie/gy/La

1969. február 14.

nyugat-, közép- és dél-európa egyaránt az északról érkező hidegebb és a földközi tenger térségéből származó melegebb légtömegek találkozásának színtere lett a hét végére - mondta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa. - ezen a területen általában csapadékos az időjárás: sűrűn váltakozik a hó, a havas eső, az ónos eső és az eső. egyes helyeken pedig - például kalinyingrádnál - szabályszerű, villámokkal, mennydörgéssel kísért nyári zápor volt, csak éppen nem eső, hanem hó hullott és a hőmérséklet mínusz 10 fok volt.

egyébként mi még szerencsésekknek tarthatjuk magunkat, mert például a szovjetunióban még most sem szűnt meg az a rettenetes hófúvás, amely az azovi tengertől leningrád térségéig szárguld néha óránként 70, de az egyes szállókések idején 100 kilométert is meghaladó sebességgel. ennek a hófúvásos zónának a fehér csikja éles konturokkal vágja szét az esso-6 mesterseges hold felvételeit, éppen úgy, mint az az óriási front- és felhőrendszer is, amely az ibériai félszigettől az alpokon és a kárpát medencén át egészen a fekete tenger térségéig húzódik.

a szovjetunióban még mindig tartott a kemény hideg. moszkvától északkeletre nappal is mínusz 15-20 fok közötti hőmérsékletek voltak, sőt moszkvában sem emelkedett a hőmérő higanyszála a mínusz 10 fok fölé. ez a hideg már skandináviára is áttért, úgyhogy ott pénteken hajnalban mínusz 25-30 fokot is mértek.

hazánkban éles különbség alakult ki az ország északnyugati és délkeleti megyéi között. délkeleten fagyponthoz felelt volt a hőmérséklet és esett az eső. pénteken koradélután baján, szegeden és békéscsabán plusz 2, debrecenben plusz 1 fok volt, míg győrben mínusz 3, szombathelyen mínusz 4, sopronban pedig mínusz 6 foknál állt meg a hőmérő higanyszála. ezen a részen havazások voltak, az átmeneti zónában, a „határterületen”, pedig ónos eső nehezítette még jobban az amugyis erősen megromlott közlekedési helyzetet.

/folyt. köv./

18.50/11

18.26.22

19.2

- 61 -

bb. 67. /éles ellentétek.... 1. folyt./ gy

a hó ugyanis még mindig az egész országot takarja. vastagsága országosan átlag 15-30 centiméter, csupán a nyugati határszélen, vas megye területén és szolnok körül volt ennél valamivel vékonyabb. ezzel szemben a déli megyékben, különösen baranya és tolna térségében továbbra is félméteres hóréteg borítja a földet.

a hegyekben mindenütt van sportolásra alkalmas hó. az árpádotón 30, a budai hegyekben 40, lillafüred-bánkuton 43, dobogókőn 45, galyatetőn 48, kékestetőn 50, farkasgyepűn pedig 56 centiméteres hó várja a szabadszombatos sielőket és ródlizőkat.

szombaton estig erősen felhős idő, sokfelé havazás, a déli és keleti megyékben ónos eső várható. a változó irányú mérsékelt szél napközben megélénkül. helyenként párásság és köd, az utakon síkosság lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0, és mínusz 5, északon mínusz 6-11, a legmagasabb napnali hőmérséklet általában mínusz 2 és plusz 3 fok között, északon helyenként mínusz 5 fok körül lesz./mti/

..

bb. 72. bécsbe utazott a magyar jogász szövetség főtitkára

i bc/tr/zs/gy/la

1969. február 14.

a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének bécsi kibővített titkársági ülésére a magyar jogász szövetség képviselőjében dr. prandler árpád főtitkár pénteken az osztrák fővárosba utazott.

az ülés előkészíti a djnsz ez évben helsinki sorra kerülő kongresszusát. a kongresszus és a bécsi ülés is három témával foglalkozik: a nemzeti függetlenség, a nemzetközi biztonság és a béke egyes kérdéseinek jogi aspektusaival, az emberi jogok oltalmazásának és védelmének problémáival és a technikai-tudományos előrehaladás jogi szempontjaival./mti/

..

190422

- 62 -

bb. 73. a dr. david davidescunak,

j/ie/gy/la

1969. február 14.

a román mezőgazdasági főtanács elnökhelyettesének vezetésével hazánkban tartózkodó mezőgazdasági küldöttséget pénteken a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban fogadta kazareczki kálmán miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke. a szívélyes beszélgetés után a küldöttség látogatást tett a fao magyar nemzeti bizottságának titkárságán./mti/

..

bb. 74. közlekedési balesetek

i bc/tr/zs/gy/la

1969. február 14.

a krisztina tér és az alagút utca kereszteződésénél a fővárosi köztisztasági hivatal hókével felszerelt tehergépkocsija, amelyet papp jeno, 20 éves gépkocsivezető vezetett, összeütközött egy 4-es autóbusszal. két utas súlyosan, további kettő és az autóbusszvezető könnyebben megsérült. a súlyos sérülteket kórházba szállították, a könnyebben sérülteket pedig a helyszínen elsősegélyben részesítették a mentők. a baleset okának megállapítására a közlekedésrendészet műszaki szakértő bevonásával vizsgálatot indított.

a körösi csoma ut és a pataki istván tér kereszteződésében bodnár aurél, 37 éves gépkocsivezető korán indított egy 62-es autóbust, és surányi istván 84 éves nyugdíjas, budapesti lakos leesett a kocsiról. súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők. a rendőrség az autóbusszvezető ellen eljárást indított.

a pasaréti uton halász ervin, 51 éves tervező, budapesti lakos ittasan egy autóbusz alá esett, s az elütötte. súlyos sérüléssel került kórházba./mti/

..

19.05/gy

190922

19301

- 63 -

bb. 75. dr. száva nándor

k tz/tm/ie/gy/La

1969. február 14.

kandidátus, az országos kőolaj- és gázipari tröszt főosztályvezetője életének 48. évében váratlanul elhunyt.

dr. száva nándor negyed évszázadon át dolgozott a kőolajiparban, 1957 óta az országos kőolaj- és gázipari tröszt felosztályvezetőjének vezetője volt. tudományos eredményei nagy mértékben járultak hozzá a kőolaj és gázipar fejlődéséhez, tevékenységével nemzetközi tekintélyt szerzett. az iparág műszaki fejlesztése terén végzett munkája nagylétesítményeink egész sorában öltött testet. számos cikke és könyve jelent meg, egyik uttörője volt a magyar nyelvű kőolajfeldolgozó ipari szakirodalom kifejlesztésének. a kgst kőolaj és gázipari állandó bizottságában több munkacsoportnak volt a vezetője.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt, dr. száva nándort saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek./mti/

..

bb. 76. öt kislány és hat kisfiu közös névadó ünnepsége

t vt/j/gy/La

1969. február 14.

bensőséges ünnepi esemény volt pénteken angyalföldön, a váci ut 50. szám alatti népfront helyiségben. a 13. kerületi népfrontbizottság az elektroakusztikai és villamossági ktszszel közösen rendezte meg 11 ujszülött - öt kislány és hat kisfiu - együttes névadó ünnepségét. dr. müller istván, a ktsz párttitkára üdvözölte a résztvevőket, majd az okisz művészegyüttesének szólistái gyermekdalokat énekeltek. vikol gabriella anyakönyvvezető szavai és a hivatalos bejegyzések megtörténte után kschwendt jános, a ktsz elnöke 500-500 forintos nyeresébetétkönyvet adott át a kicsinyek szüleinek. ezt követően a népfrontbizottság elnöksége nevében ecsegi jános mondott köszöntő szavakat.

kedves epizódja volt az ünnepi eseménynek, amikor a hegedüs gyula utcai általános iskola uttörőcsapatának kisdobosai virággal, a ktsz kisz-szervezetének képviselői pedig játékokkal kedveskedtek az ünnepség „főszereplőinek”, a 11 ujszülöttnek./mti/

..

19.10/gy

- 64 -

1914 *zala*

1938

bb. 77. „akiért a harang szól,, - bemutató a thália színházban

t pr/gg/zs/gy/La

1969. február 14.

pénteken a thália színház társulata bemutatta ernst hemingway „akiért a harang szól,, című regényének dramatizált változatát. a spanyol polgárháború idején játszódó történetet két lengyel szerző, roza ostrowska és jerzy golinski adaptálta színpadra. az előadást gosztonyi jános rendezte, a főbb szerepeket nagy attila, horváth teri, polonyi gyöngyi, kovács károly, somogyvári rudolf és kozák andrás játszotta./mti/

..

bb. 78. a „légy jó mindhalálig,, bemutatója a pécsi gyermekszínházban

vid-fm/gy/La

1969. február 14.

a pécsi nemzeti színház gyermekszínháza pénteken bemutatta móríc zsigmond „légy jó mindhalálig,, című színművét. a darabot a következő hónapokban több mint hétezer bérlettulajdonos pécsi diák tekinti meg./mti/

..

bb. 80. magyar-csehszlovák közlekedési együttműködés

k hb/j/ie/gy/La

1969. február 14.

a magyar-csehszlovák állandó közlekedési albizottság február 10 és 14 között budapesten tartotta 6. ülését kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és matej tichy közlekedésügyi miniszterhelyettes vezetésével. az albizottság megtárgyalta a két közlekedési minisztérium gazdasági és műszaki tudományos együttműködésének kérdéseit, és megvizsgálta az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit./mti/

..

19.15/gy

- 65 -

194 *zala*

1938

bb. 79. dr. csanádi györgy miniszter a vasutas társadalom megbecsüléséről - ülést tartott a vasutas szakszervezetek központi vezetősége

t hbj/tr/ie/11 la

1969. február 14.

pénteken ülést tartott a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége.

rödönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója tájékoztatta a központi vezetőség tagjait a múltévi munkájáról és 1969 évi feladatairól, fejlesztéséről.

ezután szabó antal, a szakszervezet főtitkára tartott beszámolót amelyben többek között szólt a baleseti helyzet alakulásáról. kifejtette, hogy a baleseti helyzet - csak statisztikailag vizsgálva a múlt évet - nem rossz. ellenben rendkívül súlyos nehezedik a vasutra és a vasutas dolgozókra is a múltévi katasztrófa és a herendi vasuti szerencsétlenség.

a baleseti okok között általában a legdöntőbb a vasuton elengedhetetlen szigorú fegyelem hiánya. a világon egyetlen vasut sem nélkülözheti a szigorú fegyelmet. a vasutról rendellenességet száműzni kell. a vasutasok munkája rendkívül nehéz - lehet javítani a munkakörülményeken, sőt kell is - de a jövőben is áldozatvállalást követel. ennek pedig tükröződnie kell a társadalmi és anyagi megbecsülésben is. a vasutas-munkát, bármennyire nehéz is az, vonzóbbá kell tenni, s erre meg kell találni a lehetőségeket. a vasutasnak ahhoz, hogy munkáját el tudja végezni nemcsak mesterségbeli tudással kell rendelkeznie, hanem hivatástudattal is, mert önfeláldozás nélkül sok esetben nem tud megfelelni feladatának. ezt a hivatástudatot kell erősíteni a vasutas társadalom egészében, a szakszervezet minden aktivistájának. azt is tudomásul kell venni, hogy a 160 000 vasutas dolgozó igenis szép eredményeket ért el, s ezt a súlyos kimenetelű események sem homályosíthatják el.

↓ mindennemű

/folyt.köv./

19.20/gy

1969. február

1969

- 66 -

bb. 79./ dr. csanádi ... 1. folyt./ 11

a központi vezetőség ülésén felszólalt dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter. kifejtette:

az egész magyar társadalom gyászolta a vasuti szerencsétlenségek során életüket veszítetteket és az ország részvéte áradt az elhunytak családtagjaihoz. a vasuti balesetek - a hozzátartozókon kívül - a vasutasság nagy családját rázták meg legjobban.

az utóbbi hetekben bekövetkezett súlyos kimenetelű balesetek után azonban kétirányban is veszélyes hangulat lett urrá mind a vasutasok, mind pedig a közvélemény körében. a vasutasok közül sokan úgy érzik, hogy a szerencsétlenségek után a magyar társadalom „kivetettjei”, s ugyanakkor sokhelyütt vasutas ellenes hangulat alakult ki.

ezzel semmiképpen sem szabad egyetérteni. nem alakulhat ki olyan nézet a vasutasság körében, hogy mindazt a nagy eredményt, amit évek, sőt évtizedek igen kemény munkájával elértek, az utóbbi hetek eseményei elhomályosítják, szinte letörlik az „eredménytábláról”,

a közvélemény viszont joggal választ vár néhány kérdésre.

a vasut jelenleg átmeneti állapotában él. látnunk kell, hogy a vasutnál még megvan a régi metodika, de ugyanakkor létrejött már nálunk is a korszerű vasuti közlekedés. bár már mindinkább kiszorul, de még mindig itt van vonalainkon a 80 éves gőzvontatás, azt egyelőre fenn kell tartani, de már közlekednek a nagy diesel-mozdonyok és villanymozdonyok. még akadnak vonalszakaszok, ahol a pályát „krampácsolással”, javítják. de ugyanakkor vannak és mind hosszabb szakaszon - korszerű, hegesztett vasutvonalaink. még egyes vonalakon ott vannak a váltóór által kulccsal zárható váltók, mint például herenden, de ugyanakkor a nagyobb állomásokat már felszereltük a legkorszerűbb, központilag irányított váltórendszerekkel.

az utóbbi idők vasuti balesetei arra figyelmeztetnek, hogy a vasutnak ezt az átmeneti jellegét minél gyorsabb ütemben számoljuk fel, ami természetesen rendkívül nagy anyagi erőket mozgósítást követeli.

/folyt.köv./

- 67 -

19.30/gy

1969. február

1969

bb. 79./ dr. csanádi ... 2. folyt./ 11

de semmiesetre sem torpanhatunk meg. addig is, amíg a teljes áttérés megtörténhet, mindent el kell követni a biztonsági berendezések korszerűsítésére, még akkor is, ha tudjuk, hogy az csak részleges és csak egy bizonyos időre szóló megoldás. ezt a máv vezérigazgatósága a vasutas szakszervezettel együtt már korábban elhatározta és végre is fogja hajtani, de semmi körülmények között sem kapkodva, hanem alapos megfontoltsággal.

másik feladata a vasutnak a favázás személykocsik mielőbbi teljes kicserélése. évek óta folyik ez a munka, sajnos még teljesen nem fejeződött be. éppen a herendi szerencsétlenség is rámutatott a favázás kocsik cseréjének fontosságára. a gyorsvonati szerelvényben nem volt favázás kocsi, halálos áldozatot nem követelt az összeütközés -, a másik szerelvényben volt, ott az összeütközésnek halálos áldozatai voltak. ez is mutatta, hogy egy esetleges összeütközésnek a következményei milyen differenciáltan jelentkezhettek.

a múltban, tulajdonképpen 1945-től egészen három-négy évvel ezelőttig mindig kapacitás-hiánnyal küzdött a máv. a rendkívüli nagy szállítási igények kielégítése érdekében kénytelen volt a forgalmi utasításban bizonyos engedelményeket tenni. ezek nem voltak olyanok, amelyek veszélyeztették volna a forgalom biztonságát, de mégis csak engedelmények voltak.

ma már a máv rendelkezik olyan szállítási kapacitással, amellyel rendkívüli intézkedések nélkül is ki tudja elégíteni a népgazdaság szállítási igényeit. éppen ezért a forgalmi utasításnál tett korábbi engedelményeket vissza kell vonni.

határozottan állítható, hogy a munkafegyelem a vasutasság körében semmivel sem rosszabb mint más üzemekben. a vasut azonban, éppen mert veszélyes üzem, amazoknál szigorubb fegyelmet és ezzel együtt nagyobb áldozatvállalást is követel. a vasutasok ezt vállalják, miként vállalták a múltban is, de el kell érni, hogy a vasutas munka vonzó legyen. a kormányzat is megbecsüli a vasutasság munkáját, amint ez megmutatkozott a közlekedési koncepció parlamenti tárgyalásánál is.

végezetül hangsúlyozta a miniszter: bár elítéljük a mulasztások elkövetőit, a magyar vasutasságnak éreznie kell, hogy egészében jól dolgozott és munkájára továbbra is számít az ország./mt1/

--

- 68 -

19.35/11

1938. február
1942

bb. 81. földgázkitörés és sikeres elzárása algyőn

vid fm/11 La

1969. február 14.

az algyői szénhidrogén-medencében pénteken kora reggel ismét földgázkitörés történt. az alföldi kőolajfurási üzem szegedi üzemének 83. számú kutja kivizsgálása közben - eddig ki nem derített okból - letört a kúton lévő zárószerkezet, az úgynevezett karácsonyfa. a 2 105 méter mélységben „helőt”, rétegből óránként mintegy tizenöt ezer köbméter földgáz és jelentős mennyiségű gázolin tört felszínre, mintegy százharminc atmoszférás nyomással.

azonnal a helyszínre siettek a kőolajfurási üzem szegedi és szolnoki szakemberei, majd az országos kőolaj és gázipari tröszt fővárosi szakemberei is. a helyi rendőrség, tűzoltóság, katonaság is nagy apparátussal vonult a helyszínre. ismét lezárták a szeged-hódmezővásárhelyi műutat, hogy az ott haladó gépkocsik szikrája se okozzon tűvesélyt.

a szegedi olajbányász mentőbrigád azonnal hozzálátott, hogy leemelje a kútról az eltörtt zárószerkezetet, miközben a tűzoltók vizsugarakkal fecskendezték a kut környékét, hogy véletlen szikrától ne lobbanhasson lángra a kiömlő földgáz és gázolin. a művelet sikerült és az esti órákban már az épségben maradt kutperemre illesztették az újabb elzáró szerkezetet is.

ennek rögzítése után - a kitöréstől számított tizenharmadik órában - szerencsés véget ért az újabb algyői kitörés, végleg elzárták a nagy, sárga sugárban magasbalövellt széndhrogének utját./mt1/

--

19.38/11

- 69 -

1944. február

10-1

bb. 82. a brazil követ bucsufogadása

t fe/j/gy/La

1969. február 14.

Milton Faria, a brazil szövetségi köztársaság budapesti követe pénteken este a városi gundel étteremben fogadást adott abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg távozik budapestről. A fogadáson megjelent dr. házi Vencel külügyminiszterhelyettes, dr. Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyett, dr. Rosta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, Kallós Ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, valamint a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. Ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mt1/

..

bb. 83. időjárásjelentés

j/gy/La

1969. február 14.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

csapadékos idő, enyhülés

Várható időjárás szombat estig: erősen felhős, párás idő. többfelé havazás, havaseső, ónoseső, eső. mérsékelt szél. az utakon síkosság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 3- minusz 2 fok között, délen plusz 5 fok körül. /mt1/

..

20.25/11

- 70 -

se

bb. 84. soronkívül hétmillió forint a budapesti utak takarítására - sarlós István látogatása a fővárosi köztisztasági hivatalban - nehéz helyzet a budapesti rendező-pályaudvarokon

ö hbj/j/11 La

1969. február 14.

Pénteken Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke Kőműves István vb elnökhelyettes társaságában ellátogatott a fővárosi köztisztasági hivatalba, ahol Hajdu György igazgató tájékoztatta a fővárosi tanács vezetőit a hótakarítási munkálatokról. Beszámolt arról, hogy pénteken, a nappali órákban 211 hótakarítógépet illetve teherautót foglalkoztatott a hivatal a hóval borított utak takarítására, seprésére és szórására, továbbá a prizmákba gyűjtött hó és a szórt homok szállítására. A hószállítás a 5., 6., 7., 8., és a 9. kerületből folyamatosan végzik. A nappali órákban a fő közlekedési utvonalakon valósággal óráként közlekedtek a hótakarítógépek, mert a megtisztított utakat újból és újból belepte a hó. A délelőtti órákban 1200, délután 1800 alkalmi munkás is dolgozott. Az éjszakai órákban konvojokban járnak - négy-öt egymás után - a nagy teljesítményű hótakarítógépek, ekéznek, sepernek és azt követően valósággal homokszőnyeget terítenek. Hajdu György igazgató beszámolt a fővárosi tanács vezetőinek, hogy a hótakarításra, illetve az alkalmi munkások bérére biztosított hárommillió forint elfogyott. A fővárosi tanács vezetői közölték, intézkednek soron kívül hétmillió forint átutalásáról.

x x x

Pénteken este a budapesti közlekedési vállalat fődizpécser szolgálatán közölték: minden vonalon sikerült fenntartani a forgalmat, azonban rendkívül módon lelassult az autóbusz-közlekedés, s emiatt nagy volt a zsúfoltság.

Pénteken este a MÁV főmenetirányító szolgálatán arról adtak hírt, hogy elsősorban a budapesti nagy rendező-pályaudvarokon, továbbá hatvan, szolnok és komárom állomásokon súlyos helyzet alakult ki.

/folyt.köv./
20.50/11

- 71 -

se

bb. 82. a brazil követ bucsufogadása

t fe/j/gy/La

1969. február 14.

Milton Faria, a brazil szövetségi köztársaság budapesti követe pénteken este a városligeti Gundel étteremben fogadást adott abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg távozik Budapestről. A fogadáson megjelent dr. Hazi Vencel külügy-miniszterhelyettes, dr. Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyett, dr. Rosta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, Kallós Ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, valamint a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. Ott volt a fogadáson a Budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mt1/

..

bb. 83. időjárásjelentés

j/gy/La

1969. február 14.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

csapadékos idő, enyhülés

várható időjárás szombat estig: erősen felhős, párás idő. többfelé havazás, havaseső, ónoseső, eső. mérsékelt szél. az utakon síkosság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 3- minusz 2 fok között, délen plusz 5 fok körül. /mt1/

..

20.25/11

- 70 -

te

bb. 84. soronkívül hétmillió forint a budapesti utak takarítására - sarlós István látogatása a fővárosi köztisztasági hivatalban - nehéz helyzet a budapesti rendező-pályaudvarokon

ö hb/j/11 La

1969. február 14.

Pénteken Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke Kőműves István vb elnökhelyettes társaságában ellátogatott a fővárosi köztisztasági hivatalba, ahol Hajdu György igazgató tájékoztatta a fővárosi tanács vezetőit a hótakarítási munkálatokról. Beszámolt arról, hogy pénteken, a nappali órákban 211 hótakarítógépet illetve teherautót foglalkoztatott a hivatal a hóval borított utak takarítására, seprésére és szórására, továbbá a prizmákba gyűjtött hó és a szórt homok szállítására. A hószállítás a 5., 6., 7., 8., és a 9. kerületből folyamatosan végzik. A nappali órákban a fő közlekedési utvonalakon valósággal óráként közlekedtek a hótakarítógépek, mert a megtisztított utakat újból és újból belepte a hó. A délelőtti órákban 1200, délután 1800 alkalmi munkás is dolgozott. Az éjszakai órákban konvojokban járnak - négy-öt egymás után - a nagy teljesítményű hótakarító gépek, ekéznek, sepernek és azt követően valósággal homokszőnyeget terítenek. Hajdu György igazgató beszámolt a fővárosi tanács vezetőinek, hogy a hótakarításra, illetve az alkalmi munkások bérére biztosított hárommillió forint elfogyott. A fővárosi tanács vezetői közölték, intézkednek soron kívül hétmillió forint átutalásáról.

x x x

Pénteken este a budapesti közlekedési vállalat fődizpécser szolgálatán közölték: minden vonalon sikerült fenntartani a forgalmat, azonban rendkívül módon lelassult az autóbusz-közlekedés, s emiatt nagy volt a zsúfoltság.

Pénteken este a Máv főmenetirányító szolgálatán arról adtak hírt, hogy elsősorban a budapesti nagy rendező-pályaudvarokon, továbbá hatvan, szolnok és Komárom állomásokon súlyos helyzet alakult ki.

/Molyt.köv./
20.50/11

- 71 -

te